

ingediend op **1303** (2021-2022) – Nr. 1
20 mei 2022 (2021-2022)

Ontwerp van decreet

tot wijziging
van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
van 29 maart 2019

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 18 februari 2022.....	19
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	33
Voorontwerp van decreet van 11 maart 2022	41
Advies van de Raad van State	57
Ontwerp van decreet.....	73

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

De Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (hierna: VCO) en het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 (BVCO) traden in werking op 1 januari 2020. Intussen is een volledige begrotingscyclus van opmaak, aanpassing en uitvoering doorgemaakt. Voorliggend ontwerp van decreet bundelt praktische verbeter- en verduidelijkingsopportuniteiten die gedetecteerd werden bij de decreetsevaluatie van de VCO. Hierbij is het geenszins het opzet om de fundamenteën van de VCO te slopen, maar geldt als betrachting om inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in het huidige juridische kader weg te werken, de wetgeving eenduidiger te formuleren en aanpassingen te doen in functie van beslist beleid. Voorliggend ontwerp van decreet geeft ook uitvoering aan de conceptnota Subsidies in goede banen (VR 2021 1607 MED.0260/2TER).

I. ALGEMENE TOELICHTING**A. Situering**

Zoals omschreven in de memorie van toelichting bij de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën had de codificatie tot doel een duidelijke visie met betrekking tot begroting en financiën te implementeren en bij te dragen aan een overzichtelijk, samenhangend en transparant budgettair en financieel beleid. Hiertoe werden de diverse decreten en uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op de generieke begroting en financiën gebundeld in respectievelijk één decreet en één uitvoeringsbesluit.

De VCO heeft intussen al een volledige begrotingscyclus doorgemaakt. Vanuit de blijvende betrachting om inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in het huidige juridische kader weg te werken, de wetgeving eenduidiger te formuleren en aanpassingen te doen in functie van beslist beleid, startte het beleidsdomein Financiën en Begroting in het najaar van 2021 een decreetsevaluatie op teneinde mogelijke praktische verbeter- en verduidelijkingsopportuniteiten in kaart te brengen.

Op basis van bevragingen in het najaar van 2021 bij verschillende belanghebbenden, waaronder de beleidsdomeinen, het Rekenhof en het Vlaams Parlement, werd een aantal praktische verbeter- en verduidelijkingsvoorstellen uitgewerkt in voorliggend ontwerp van decreet.

Voorliggend ontwerp van decreet geeft ook uitvoering aan de conceptnota Subsidies in goede banen (VR 2021 1607 MED.0260/2TER).

B. Inhoud**Probleemstelling en omgevingsanalyse**

Het budgettaire en financiële landschap is de laatste jaren erg geëvolueerd en blijft ook in beweging. Ook na de invoering van de VCO bleven er verschillende processen lopende waaruit weer nieuwe initiatieven volgen. Al die wijzigingen leidden ertoe dat enerzijds steeds meer vragen worden gesteld over de toepassing van de huidige regelgeving en anderzijds ook hiaten of onduidelijkheden worden vastgesteld.

In de aanloop naar de evaluatie van de VCO lijstte de conceptnota Subsidies in goede banen reeds een aantal concrete verbeterpunten op rond subsidies. Het is duidelijk dat we als overheid niet alleen meer transparantie moeten brengen over de subsidies die we toekennen, maar dat we ook proactief stappen moeten zetten

om beleidsevaluatie nog meer te verankeren om een goede besteding van overheidsmiddelen te garanderen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Gezien de aard en het doel van de VCO bevat voorliggend ontwerp van wijzigings-decreet voornamelijk bepalingen die bijdragen aan een overzichtelijk, samenhangend en transparant kader voor de overheidsfinanciën, het budgettaire en financieel beleid.

In het kader van de evaluatie van de VCO werden in het najaar van 2021 diverse belanghebbenden bevestigd, waaronder de beleidsdomeinen, het Rekenhof en het Vlaams Parlement. Op basis van hun inbreng werd een aantal praktische verbeteringen verduidelijkingsvoorstellen uitgewerkt in voorliggend ontwerp van decreet.

Impactanalyse

Dit ontwerp van decreet kan een budgettaire en desgevallend bestuurlijke impact hebben voor de onderworpen overheidsentiteiten.

Implementatie

C. Totstandkomingsprocedure

Het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) werd verstrekt op 7 maart 2022. De SERV geeft aan de belangrijke wijzigingen van het ontwerp te ondersteunen (het prestatiegeïnfomeerd begroten binnen een meerjarig perspectief, de verwerking van de conceptnota Subsidies in goede banen, de rapportering over de Vlaamse overheidsinvesteringen en de verankering van de begrotingsaanpassing light). Inzake de begrotingsaanpassing light heeft de SERV wel nog enkele bemerkingen. In dat kader werd de memorie van toelichting bij artikel 10 en 11 aangevuld zonder dat de toelichting bij de betrokken artikelen voor het overige enige inhoudelijke wijziging onderging.

De SERV geeft aan dat hij betreurt dat er slechts een korte adviestermijn voorzien werd. Men argumenteert daarbij dat de begrotingscyclus 2020 reeds voor de zomer 2021 afgerond werd. Een volledige begrotingscyclus kan evenwel pas worden beoordeeld wanneer de betrokken rekening ook definitief is. De rekening over het jaar 2020 werd pas aangenomen in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement van 17 november 2021.

Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, is verstrekt op 13 mei 2022. Het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting werden aangepast overeenkomstig de opmerkingen van de Raad van State. Gelet op de veeleer specifieke en artikelsgewijze aard van de opmerkingen worden deze hierna in de artikelsgewijze toelichting nader besproken.

Meer algemeen kan uit het advies van de Raad van State wel worden afgeleid dat wat de taakstelling van het Rekenhof betreft (artikel 23 tot en met 25 van het ontwerp van decreet), de betrokken artikelen verenigbaar zijn met artikel 180, laatste lid, van de Grondwet als het louter gaat om bijkomende mogelijkheden die worden toegekend aan het Rekenhof binnen een bestaande controletaak en niet om nieuwe taken.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het voorliggende ontwerp van decreet regelt een gewest- en een gemeenschaps-aangelegenheid.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN**Artikel 1**

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Punt 1° en 2° voegen definities in voor respectievelijk de termen 'ESR-ontvangsten' en 'ESR-uitgaven'. Het begrip 'economische classificatie' verwijst daarbij naar de uniforme classificatie van de begrotingsontvangsten en -uitgaven van het Europees Stelsel van Economische Rekeningen.

Punt 3° wijzigt de definitie van het begrip 'gift' in artikel 2, 11°, van de VCO. De toevoeging van het feit dat het gaat over overdrachten los van een specifieke waardering of beloning van geleverde prestaties van de derde-ontvanger beoogt het verschil ten aanzien van prijzen te verduidelijken zodat er geen verwarring over kan bestaan dat giften en prijzen zoals gedefinieerd in de VCO wederzijds exclusieve begrippen zijn. Verder werd voor de duidelijkheid en eenvormigheid ook consequent als voorwaarde ingeschreven dat een gift wordt toegekend 'los van' (in plaats van 'ongeacht') een specifieke activiteit van algemeen belang die de begunstigde al dan niet organiseert. Dit geheel in overeenstemming met de wil van de decreetgever zoals die destijds werd uitgedrukt in de memorie van toelichting bij artikel 2, 11°, van de VCO.

Punt 4° vult de definitie van 'prestatiegeïnformeerd begroten' verder aan met een verwijzing naar het feit dat de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek worden geëvalueerd. De definitie toont ook duidelijker aan dat beleid en begroting bij prestatiegeïnformeerd begroten verstrengeld zijn.

Punt 5° vult de definitie van het begrip 'prijs' in artikel 2, 23°, van de VCO aan. Hoewel dit al expliciet blijkt uit de definitie van subsidie in artikel 2, 34°, VCO, moet de gewijzigde definitie duidelijker maken dat prijzen en giften zoals gedefinieerd in de VCO wederzijds exclusieve begrippen zijn. Hiertoe werd – analoog aan de definitie van gift – de explicitering toegevoegd dat een prijs een tegemoetkoming is die wordt toegekend los van de activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een prijs voor een architect voor het ontwerpen van een specifiek gebouw, een prijs voor een schrijver, een prijs voor een jarenlange carrière enzovoort.

Artikel 3

Door de invoeging van definities voor respectievelijk de termen 'ESR-ontvangsten' en 'ESR-uitgaven' in artikel 2, 7°/1 en 7°/2, kan de beschrijving van de materialiteitsdrempel in artikel 3, §2, tweede lid, VCO vereenvoudigd worden. In dit artikel wordt verduidelijkt dat de beoordeling van de materialiteitsdrempel gebeurt op basis van de ESR-ontvangsten en de ESR-uitgaven, telkens gecorrigeerd voor de interne verrichtingen. De ESR-uitgaven en ESR-ontvangsten moeten in de ruime zin worden gelezen, met andere woorden alle uitgaven en ontvangsten die worden

gevat onder hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie. Onder de interne verrichtingen vallen:

- voor de uitgaven: de uitgaven met economische classificatiecode 03.10 (omschrijving: diverse interne verrichtingen) en 03.20 (omschrijving: verrekeningen met andere dienstjaren);
- voor de ontvangsten: de ontvangsten met economische classificatiecode 08.10 (omschrijving: diverse interne verrichtingen) en 08.20 (omschrijving verrekeningen met andere dienstjaren).

Dit stemt ook overeen met de wil van de decreetgever bij de totstandkoming van VCO.

Ingevolge artikel 3, §2, vierde lid, VCO gebeurt de beoordeling van de materialiteitsdrempel om de drie jaar. Soms kan het evenwel aangewezen zijn dat een wijziging sneller naar boven komt als er een belangwekkende impact op de begroting is. Door de toevoeging aan het vierde lid wordt verduidelijkt dat de Vlaamse Regering de beoordeling van de materialiteitsdrempel sneller kan laten doen, bijvoorbeeld als op basis van de beschikbare informatie duidelijk is dat er een significante impact is of kan zijn op de begroting van de Vlaamse overheid. Indien voor die beoordeling de nodige uitvoeringscijfers niet beschikbaar zijn, wordt de beoordeling gedaan op basis van de beschikbare gegevens (de meest recente begrotingsinformatie, bedrijfseconomische gegevens enzovoort).

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 5

Dit artikel behelst wijzigingen aan artikel 5, VCO. Met het eerste punt wordt het voortaan ook voor de onderwijsentiteiten, vermeld in artikel 5, VCO, mogelijk gemaakt om een bedrijfsrevisor aan te stellen, waarbij uiteraard de principes inzake single audit niet uit het oog mogen worden verloren.

De invoeging van de extra leden in punt 3° beoogt de inschrijving van de materialiteitsdrempel voor onderwijsentiteiten. Concreet geldt dezelfde materialiteitsdrempel als in artikel 3, §2, VCO, waarbij een entiteit dus enkel aan het licht toepassingsgebied (zie beperkte lijst van toepasselijke artikelen) onderhevig is als zowel haar ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als haar ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedragen. Ook hier kan de Vlaamse Regering de beoordeling van de materialiteitsdrempel sneller laten doen, bijvoorbeeld als op basis van de beschikbare informatie duidelijk is dat er een significante impact is of kan zijn op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.

In navolging van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, wordt verduidelijkt dat artikel 5 ingevolge artikel 34 in werking treedt vanaf de werkzaamheden voor de begroting voor het begrotingsjaar 2023; die werkzaamheden starten evenwel reeds in 2022. Door de beoordeling van de materialiteitsdrempel ten aanzien van de onderwijsentiteiten uit artikel 5 voor de eerste keer in 2022 te doen, wordt bovendien aangesloten bij het beoordelingsmoment van de materialiteitsdrempel van de andere entiteiten (die ook in 2022 aan herbeoordeling toe zijn) zodat ook de praktische uitvoerbaarheid van de bepaling wordt gegarandeerd.

Artikel 6

Door deze wijziging wordt het voortaan ook voor niet S13.12-entiteiten, vermeld in artikel 6, VCO, mogelijk gemaakt om een bedrijfsrevisor aan te stellen. Ook hier uiteraard met behoud van de principes inzake single audit.

Artikel 7

De invoeging van een nieuw artikel 6/1, VCO is ingegeven vanuit de verplichting om aan de Europese rapporteringsverplichtingen (bijvoorbeeld ten aanzien van Eurostat) te voldoen. Momenteel wordt door het Instituut voor de Nationale Rekeningen, bijvoorbeeld op basis van Europese vereisten, vaak bijkomende informatie gevraagd. Door deze rechtsbasis te voorzien, kunnen de rapporteringen ook afgedwongen worden van andere entiteiten dan S13.12-entiteiten die aan een full rapportering onderworpen zijn, in plaats van afhankelijk te zijn van de medewerking van de individuele entiteiten.

Die rapporteringsverplichtingen gelden immers niet alleen voor de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid (ook als ze onder de materialiteitsdrempel vallen) maar ook voor andere entiteiten zoals bijvoorbeeld de zogenaamde ESR S11 'niet-financiële vennootschappen' in handen van de overheid. Voorliggend artikel maakt het mogelijk dat de Vlaamse Regering ook aan andere Vlaamse entiteiten in de ruime zin informatieverplichtingen kan opleggen teneinde zelf een kwaliteitsvolle en volledige rapportering te kunnen verwezenlijken ten aanzien van de Europese Unie.

Artikel 8

Gezien de invoeging van een materialiteitsdrempel voor onderwijsentiteiten voegt dit artikel de verwijzing naar die drempel toe in artikel 8, eerste lid, VCO.

Artikel 9

Dit artikel bundelt een aantal wijzigingen aan artikel 10, VCO inzake de algemene bepalingen over de begrotingsdoelstellingen, de meerjarenraming en de beleids- en begrotingsinformatie.

Punt 1° behelst een nieuw lid in paragraaf 1, waarbij wordt bepaald dat de Vlaamse Regering een begrotingsbeleid voert met betrekking tot de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse deelstaatoverheid volgens de principes van het prestatiegeïntformeerd begroten waarbij een meerjarig perspectief vooropstaat. Het hele proces rond de Vlaamse Brede Heroverweging heeft het belang van brede herooverwegingen en uitgaventoetsingen duidelijk gemaakt. Om een mature overheid te worden, is het van belang dat de brede herooverwegingen en uitgaventoetsingen worden verankerd in onze begrotings- en beleidsprocessen. Daarbij is het van belang dat niet enkel de grote uitgavencategorieën maar ook de middelen (belastingen, retributies, andere ontvangsten enzovoort) stelselmatig worden getoetst. De Vlaamse Regering bepaalt de principes die daarbij moeten worden gerespecteerd, waarbij zal worden rekening gehouden met de insteek van de werkgroep Leesbare Begroting van het Vlaams Parlement.

Om verwarring te vermijden worden de begrippen 'brede herooverwegingen' en 'uitgaventoetsingen' gedefinieerd. Hoewel beide begrippen een duidelijk onderscheiden finaliteit hebben (toetsing van specifieke uitgaven in de diepte versus breedvoerige oefening op hoofdlijnen), hebben ze beide tot doel om de doelmatigheid en doeltreffendheid te verbeteren.

Doelmatigheid of efficiëntie duidt op de relatie tussen de ingezette middelen (input) en de geleverde prestaties, producten of dienstverlening (output). Met andere woorden, efficiëntie wijst op de hoeveelheid input die nodig is per eenheid output (I/O). Productiviteit is dan weer een maatstaf voor de hoeveelheid output die men kan realiseren per eenheid input (O/I).

Doeltreffendheid of effectiviteit verwijst naar de oorzaak-gevolgrelatie tussen de output en het effect (outcome). Heeft het uitgevoerde beleid het beoogde effect gehad

(binnen de vooropgestelde termijnen)? In welke mate zijn er gewenste of ongewenste neveneffecten?

Punt 2° betreft eveneens een nieuw lid in paragraaf 1, waarbij in een machtiging aan de Vlaamse Regering wordt voorzien om de modaliteiten te bepalen voor de operationalisering van het criterium van de uitgaven (in het kader van de uitgaven-norm). Hiermee wordt aansluiting gezocht bij het preventieve luik van het stabiliteits- en groeipact. Dit zal uiteraard gebeuren via nauwe terugkoppeling met het Vlaams Parlement.

Punt 3° betreft loutere wetgevingstechnische verbeteringen (gezien het in regelgeving niet nodig en zelfs niet aangewezen is om werkwoorden zoals moeten te gebruiken voor gebodsbepalingen).

Artikel 10

Dit artikel bundelt een aantal wijzigingen aan artikel 11, VCO inzake de algemene bepalingen over de begrotingsdoelstellingen, de meerjarenraming en de beleids- en begrotingsinformatie.

Punt 1° tot en met 3° schrappen de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing. Dit sluit aan bij de implementatie van de begrotingsaanpassing light. In repliek op het advies van de SERV kan worden beaamd dat de begrotingsaanpassing light in principe geen nieuwe beleidsinitiatieven kan bevatten, met uitzondering van beleidsantwoorden op recente uitdagingen, dus onder druk van de omstandigheden (zie ook hierna aangaande de versterking van de algemene toelichting).

Punt 4°, zijnde de vervanging van artikel 11, §5, beoogt te concretiseren dat de ontwerpen van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichtingen, en ook de ontwerpen van begrotingsaanpassing voortaan moeten worden opge-maakt op basis van prestatie-informatie (indicatoren enzovoort). Op die manier wordt een nieuwe belangrijke stap gezet naar het prestatiegeïnformeerd begroten.

Artikel 11

Het succesvolle experiment van het werken met een light begrotingsaanpassing wordt geïmplementeerd, wat op zijn beurt ook weer meer ruimte creëert voor meer uitvoerige en kwaliteitsvolle oefeningen inzake begrotingsopmaak en -uitvoering. Hierbij wordt de uiterlijke datum van indiening verankerd op 21 mei van het lopende jaar. Uiteraard is het niet de bedoeling dat het Vlaams Parlement hierbij aan informatie inboet. In de algemene toelichting moet dan ook voldoende duiding worden gegeven bij de betrokken budgettaire evoluties. In navolging van het advies van de SERV kan daarbij worden verwezen naar de verschillen die ontstaan door compensaties, actualisaties van parameters (index, betaalkalender, open end enzovoort) of door andere bewegingen zoals het uitstel of de versnelling van investeringen, nieuwe corona-uitgaven, beleidsantwoorden op recente uitdagingen en dergelijke meer.

Voor het overige blijven de bestanddelen van de algemene toelichting uiteraard overeind, zoals die werden ingericht door de VCO. De algemene toelichting blijft informatie bevatten over de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid. De samenstellende delen van de algemene toelichting blijven als volgt:

- 1° een synthese en analyse van het begrotingsbeleid (met inbegrip van een analyse van de creatie en aanwending van de beleidsruimte);
- 2° een schets van de economische omgeving;
- 3° de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis (waarbij minstens in een indeling per beleidsdomein wordt voorzien);

- 4° een toelichting bij de normnaleving (waarin een toelichting wordt gegeven bij de wijze waarop aan de Europese verplichtingen wordt voldaan);
- 5° informatie over het financiële beheer en de schulddispositie;
- 6° de stand van de uitstaande verplichtingen.

De informatie over de aanwending van de kredieten en eventuele overdrachten naar het volgende begrotingsjaar maakt geen deel uit van de algemene toelichting maar wel van de toelichting bij de beleids- en begrotingsuitvoering en de beleids- en begrotingstoelichting. Hetzelfde geldt voor de evolutie van de saldi van de begrotingsfondsen, de diensten met afzonderlijk beheer en de reservefondsen.

Ten slotte wordt de reeds bestaande mogelijkheid om in een verkiezingsjaar de begrotingsaanpassing, de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet later in te dienen bij het Vlaams Parlement ook uitgebreid naar de begrotingsopmaak en de bijbehorende algemene toelichting, beleids- en begrotingstoelichting en in voorkomend geval het ontwerp van programmadecreet.

Artikel 12

Dit artikel wijzigt artikel 18, §1 en §2, VCO. Net als in het vorige artikel wordt ook het werken met een licht begrotingsaanpassing geïmplementeerd. De datum van goedkeuring door het Vlaams Parlement wordt van 30 juni op 10 juli gebracht. Ook wordt het begrip 'aangepaste begroting' vervangen door 'begrotingsaanpassing' om verwarring te vermijden met het begrip 'aanpassing aan de begroting'.

Artikel 13

De voorliggende bepaling verduidelijkt dat zowel herverdelingen van vastleggingskredieten binnen een programma of over een programma heen die vertrekken vanuit een provisioneel krediet moeten worden gebruikt voor de doelstellingen die daarvoor in de beleids- en begrotingstoelichting werden vooropgesteld. De voorliggende vervanging van het tweede lid van artikel 21, VCO wil dit realiseren.

Artikel 14

Dit artikel wijzigt artikel 27, VCO. De situaties voor de aanpassing van de begroting van een rechtspersoon werden via deze wijziging duidelijker gekristalliseerd. Die wijziging betreft een loutere verduidelijking en geen inhoudelijke aanpassing. Zo worden in de nieuwe paragraaf 1/1 de verschillende situaties waarin een Vlaamse rechtspersoon zijn begroting moet aanpassen, afzonderlijk uitgeschreven. Bovendien wordt ook in paragraaf 3 verduidelijkt dat de herverdelingen zich binnen de begroting voordoen als budgetneutrale verschuivingen van kredieten, en de aanpassingen aan de begroting gebeuren; dit zijn louter taalkundige aanpassingen.

In het kader van de delegatie van de procedurele vereisten aan de Vlaamse Regering, vermeld in paragraaf 3, derde lid, kan de Vlaamse Regering ook verduidelijken hoe de kennisgeving aan de Vlaamse Regering van de herverdelingen binnen en aanpassingen aan begrotingen van rechtspersonen onder het toezicht van de Vlaamse Regering verder wordt gedelegeerd (bijvoorbeeld aan de bevoegde minister).

Artikel 15

Dit artikel brengt wijzigingen aan in artikel 34, §1, derde lid, VCO. Er wordt verduidelijkt aan welke voorwaarden een subsidie moet voldoen om als een automatische subsidie te kunnen worden opgenomen in het uitgavendecreet. De eerste voorwaarde benadrukt dat de rechtsgrond voor de toekenning van de automatische subsidie geen decreet houdende de uitgavenbegroting mag zijn. Dit wil concreet zeggen dat elk ander decreet dat wel normatief is of een uitvoeringsbesluit daarvan wel kan volstaan (bijvoorbeeld sectorspecifiek decreet, programmadecreet enzovoort). De tweede voorwaarde impliceert dat er geen appreciatiebevoegdheid vanwege de subsidieverstrekker is inzake het al dan niet toekennen van de automatische subsidie. Zodra de bepaalde modaliteiten zich vervullen, ontstaat het recht op de subsidie. De derde voorwaarde verduidelijkt dat het meerjarig engagement los staat van de spreiding van de vereffening van de subsidie (op basis van de vereffeningsskalender) van de subsidieverstrekker. De vierde voorwaarde benadrukt dat er alleen bij de eerste toekenning een beoordeling gebeurt op basis van de objectieve parameters; nadien verloopt het proces automatisch en blijft de begunstigde de subsidie ontvangen zolang die voldoet aan de objectieve parameters.

Door die voorwaarden te verankeren, wordt gezorgd voor een extra waarborg om de lijst van automatische subsidies, die een uitzondering moeten zijn op de algemene regel inzake aanrekening van meerjarige verbintenissen, niet exponentieel te laten aangroeien. Gekende voorbeelden van automatische subsidies die voldoen aan voormelde voorwaarden zijn: de gezinstoelagen, de algemene financiering van lokale besturen, de Vlaamse ondersteuningspremie enzovoort.

Artikel 16

Ingevolge artikel 38, tweede lid, VCO kan een vastlegging maar één jaar worden overgedragen als ze betrekking heeft op een verbintenis waarvan de identiteit van de schuldeiser of het bedrag van de verbintenis niet bepaald is. Voorliggend artikel voegt een uitzondering in op die regel, waarbij concreet de mogelijkheid gelaten wordt om voor onteigeningen de overdraagbaarheid van de vastlegging onbeperkt in de tijd te laten bestaan vermits het tijds kader dat hiervoor bestond (een jaar) in de praktijk onuitvoerbaar bleek.

Artikel 17

Dit artikel wijzigt artikel 42, VCO. In paragraaf 1 wordt geëxpliciteerd dat de rekening wordt opgesteld met toepassing van de principes van het prestatiegeïnfomeerd begroten die voortvloeien uit de gangbare internationale en supranationale principes inzake prestatiebegroting.

Er wordt ook een nieuwe paragraaf 1/1 ingevoegd om de rapportering over de overheidsinvesteringen te verankeren. In navolging van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, is niet langer een verplichting opgenomen voor het Vlaams Parlement om het begrip overheidsinvesteringen te duiden in zijn reglement. Volgens de Raad van State zou een dergelijke verplichting van de decreetgever immers een aantasting van de autonomie van het Vlaams Parlement impliceren. Om die reden is de bepaling herwerkt. Voortaan is duidelijker gemaakt dat de definitie van het begrip gebeurt op voorstel van de Vlaamse Regering, waarbij het van belang blijft dat die definitie zich kan aanpassen aan de gangbare internationale rapporteringsregels.

De decretale verankering is noodzakelijk. De Raad van State benadrukt immers dat de regeling moet worden verankerd bij decreet als de omschrijving van het begrip overheidsinvesteringen juridisch bindende verplichtingen lastens derden zou inhouden. Dat is hier het geval gelet op de verplichting die aan de Vlaamse

Regering en bij uitbreiding de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid wordt opgelegd aangaande die overheidsinvesteringen.

Het staat het Vlaams Parlement vrij om de invulling van het begrip overheidsinvesteringen in zijn reglement op te nemen. Zo wordt het advies van de Raad van State verzoend met de desiderata van de werkgroep Leesbare Begroting. Die werkgroep had immers gevraagd om een verankering in het reglement.

Artikel 18

Voorliggend artikel voegt een nieuw artikel 44/1 in met betrekking tot de geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening van de Vlaamse deelstaatoverheid. Op advies van het Rekenhof kan de Vlaamse Regering een kader uitwerken om naast de ESR-consolidatie in de toekomst ook een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening (balans, resultatenrekening en toelichting) van de Vlaamse deelstaatoverheid op te stellen, zoals onder meer de Brusselse en de federale overheid dit nu reeds doen.

Het begrip 'geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening' in voorliggend artikel mag niet verward worden met het algemeen gedefinieerde begrip 'geconsolideerde rekening' (artikel 2, 10°, VCO).

Artikel 19

Dit artikel wijzigt artikel 47, VCO, waardoor het Vlaams Parlement tot uiterlijk 21 oktober van het jaar dat volgt op het boekjaar de tijd heeft voor de goedkeuring van de rekening.

Artikel 20

In artikel 50, VCO wordt – conform het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie – de bevoegdheidsomschrijving "minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen" vervangen door de bevoegdheidsomschrijving "minister, bevoegd voor het budgettair beleid".

Artikel 21

Voorliggend artikel expliciteert in artikel 52, §1, VCO dat de Inspectie van Financiën overheidsbrede dan wel bijzondere analyses en evaluaties uitvoert vanuit de hoedanigheid als raadgever van de Vlaamse Regering bij de beleidsvoorbereiding en de begrotingsopmaak en -aanpassing, bij de beleids- en begrotingsuitvoering en bij de beleids- en begrotingsevaluatie.

Artikel 22

In artikel 54, §2, VCO wordt – conform het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie – de bevoegdheidsomschrijving "minister, bevoegd voor de financiën en de begrotingen" vervangen door de bevoegdheidsomschrijving "minister, bevoegd voor het budgettair beleid".

Artikel 23

Deze wijziging is louter het gevolg van de gewijzigde aanpak rond de begrotingsaanpassing zoals hierboven werd toegelicht.

Artikel 24

Dit artikel behelst wijzigingen aan artikel 62, VCO met betrekking tot de informatieopdracht die het Rekenhof op budgettair en boekhoudkundig vlak uitoefent voor het Vlaams Parlement over elke entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid.

De toevoeging in het eerste lid verduidelijkt dat het Rekenhof ook toegang heeft tot de nodige verantwoordingsstukken.

De toevoeging van een tweede lid aan artikel 62 beoogt het Rekenhof maximaal digitaal toegang te geven tot de betrokken informatie.

Artikel 25

Dit artikel vervangt het derde lid van artikel 63, VCO. De bevoegdheden van het Rekenhof om ter plaatse te controleren worden niet langer beperkt tot subsidies maar uitgebreid naar de controle over de aanwending van andere overheidsmiddelen (onder andere in het kader van overheidsopdrachten en publiek-private samenwerkingen).

Artikel 26

De invoeging van een nieuw artikel 74/1 in hoofdstuk 8. Subsidies beoogt te expliciteren dat een subsidie niet retroactief kan worden toegekend. Daarvan kan enkel uitdrukkelijk worden afgeweken bij decreet of reglementaire bepaling in het subsidiekader, vermeld in het nieuwe artikel 76/2, eerste lid. Die afwijking kan dus niet zomaar worden vermoed. De afwijking moet het toekennen van premies zoals de renovatiepremie, het Vlaams opleidingsverlof enzovoort mogelijk maken nadat de subsidiabele activiteit plaatsvond.

In het tweede en vierde lid van het nieuwe artikel worden specifieke regels bepaald voor de situaties van jaarlijks terugkerende subsidies en subsidies met betrekking tot een activiteit die reeds loopt. Het derde lid van het nieuwe artikel definieert het begrip 'jaarlijks terugkerende subsidie'. De jaarlijkse component verwijst naar het gegeven dat de subsidie in de loop van het voorgaande kalenderjaar werd toegekend (vastgelegd) dan wel verstrekt (vereffend).

Ingevolge het vijfde lid is dit artikel niet van toepassing op de toelagen.

Artikel 27

Dit artikel vervangt artikel 75, VCO. Het eerste lid bepaalt dat de financiële afrekening van een subsidie gebeurt op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit.

Het tweede lid bepaalt dat een reserve maar kan worden aangelegd als blijkt dat de subsidie de gemaakte subsidiabele kosten overtreft. Het begrip 'kosten' zal evenwel niet altijd strikt mogen geïnterpreteerd worden in de betekenis die het heeft in een dubbele boekhouding. Er kunnen zich immers gevallen voordoen waarin de Vlaamse overheid subsidies verstrekt aan instanties waarvoor inzake boekhouding nauwelijks iets geregeld is. In die gevallen zullen de kosten meestal overeenkomen met de kasuitgaven.

Het derde lid bepaalt dat geen reservevorming mogelijk is ten laste van subsidies met alleen een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het vierde lid verduidelijkt dat de eerste drie leden enkel van toepassing zijn op subsidies die geen toelage uitmaken.

Het vijfde lid bevat de delegatie aan de Vlaamse Regering. Die bepaling is ongewijzigd ten opzichte van het bestaand artikel 75, VCO.

Artikel 28

De invoeging van een tweede lid in artikel 76, VCO bepaalt conform de geest en de bepalingen van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet dat een subsidie moet worden aangewend voor datgene waarvoor zij verleend wordt, en rekening houdend met de voorwaarden waaronder ze verleend is. Bovendien wordt in punt 4° ook duidelijker gesteld dat dubbele subsidiëring niet toegelaten is. Als een subsidieontvanger op basis van dezelfde verantwoordingsstukken reeds elders van een subsidie met dezelfde effecten genoten heeft, kan de betrokkene niet nogmaals van een subsidie genieten. Uiteraard staat deze bepaling cofinanciering (bijvoorbeeld van meerdere ministers) niet in de weg als beide financieringsstromen andere effecten nastreven, ook al worden daarbij dezelfde verantwoordingsstukken voorgelegd. In dat geval is het immers duidelijk dat de diverse ministers andere effecten beogen. Dit wordt ook duidelijk gemaakt door het ingevoegde derde lid.

Het ingevoegde vierde lid werd aangepast aan het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving zodat het duidelijker is dat voor deze bepaling wordt verwezen naar de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid. Dat begrip is wel gedefinieerd in de VCO. Tevens is verduidelijkt dat er geen functionele noch een financiële verantwoording vereist is over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen van de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij anders is bepaald bij de beslissing om toe te treden tot de betrokken organisatie. Het betreffen hier overkoepelende organisaties die het Vlaamse deelstatelijke niveau overstijgen en waartoe een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid is toegetreden. Het gaat daarbij om een veelheid van organisaties met uiteenlopende kenmerken. De leden van die organisaties zijn evenwel steeds meerdere gewesten (intergewestelijk), meerdere gemeenschappen (intercommunautair), verschillende entiteiten op nationaal niveau (nationaal) of meerdere landen (internationale organisaties). De verantwoordingsvrijstelling is geheel in lijn met artikel 11, laatste lid, van de Algemenebepalingenwet van 16 mei 2003, dat bepaalt dat iedere begunstigde van een subsidie ertoe gehouden is verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij het decreet of de ordonnantie hem daarvan vrijstelling verleent.

Artikel 29

Dit artikel voorziet de invoeging van een nieuw artikel 76/1 in hoofdstuk 8. Subsidies. Hiermee wordt in uitvoering van de conceptnota Subsidies in goede banen (VR 2021 1607 MED.0260/2TER) een verplichting tot actieve beleidsevaluatie ingevoerd voor bestaande en nieuwe subsidiekaders en subsidies.

Paragraaf 1 voorziet dat iedere subsidie (ongeacht de rechtsgrond waarop die gebaseerd is) minimaal om de vijf jaar beleidsmatig wordt geëvalueerd, waarbij die beleidsevaluatie de basis vormt voor een geïnformeerde beslissing van de Vlaamse Regering (of desgevallend via delegatie de gedelegeerde) om de subsidie verder te zetten of bij te stellen. Voor subsidies die hun rechtsgrond vinden in het uitgavendecreet gebeurt deze expliciete beslissing via de goedkeuring door de Vlaamse Regering van het ontwerp van uitgavendecreet. Een afwijkende evaluatieperiode is mogelijk voor subsidies waarvoor de Vlaamse Regering een subsidieperiode van kortere of langere duur heeft goedgekeurd. Dit betekent ook dat de beslissing van de Vlaamse Regering een verlenging van telkens maximaal vijf jaar

kan opleveren, tenzij expliciet bepaald is dat er een afwijkende evaluatieperiode is. De eerste paragraaf is niet van toepassing op automatische subsidies, vermeld in artikel 34, §1, derde lid.

Paragraaf 2 voorziet dat subsidiekaders, ingevolge artikel 76/2, onderworpen zijn aan een beleidsevaluatie. Dit betekent concreet dat voor de bestaande subsidiekaders binnen een periode van vijf jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling de eerste beleidsevaluatie moet plaatsvinden en de bestaande subsidiekaders daarop moeten zijn afgestemd. Voor nieuwe subsidiekaders die tot stand komen na de inwerkingtreding van deze bepaling gebeurt de beleidsevaluatie de eerste keer uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van het betrokken subsidiekader.

Paragraaf 3 voegt toe dat de Vlaamse Regering gemachtigd is om de nadere regels voor de periodieke beleidsevaluatie, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2, te bepalen.

Paragraaf 4, eerste lid, voegt toe dat op de subsidies aan lokale besturen die geen algemene financiering uitmaken, een termijn van toepassing is die overeenstemt met de termijn waarna de gemeenteraden worden vernieuwd. Momenteel bedraagt die termijn zes jaar. Paragraaf 3, tweede lid, zegt dat als een subsidie toegekend wordt ingevolge supranationale of internationale regelgeving en die regelgeving een beleidsevaluatie voorziet, de Vlaamse Regering in het licht van die regelgeving kan afwijken van de reguliere termijnen die voorzien zijn in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

Paragraaf 5 voegt toe dat om de financiering van de lokale besturen niet in het gedrang te brengen, voormelde bepalingen niet van toepassing zijn op hun algemene financiering. Verder wordt bepaald dat dit artikel niet van toepassing is op toelagen.

Paragraaf 6 is ingevoegd naar aanleiding van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving. De paragraaf wil verduidelijken dat het geenszins de bedoeling is om aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden te schenden. Hiertoe wordt in een expliciete bekrachtiging door het Vlaams Parlement voorzien. Uiteraard zal de Vlaamse Regering ook de specifiek geldende vormvereisten en overlegverplichtingen respecteren.

Artikel 30

Dit artikel voorziet – eveneens in uitvoering van de conceptnota Subsidies in goede banen (VR 2021 1607 MED.0260/2TER) – in de invoeging van een nieuw artikel 76/2 in hoofdstuk 8. Subsidies, waarbij algemeen wordt geëxpliciteerd voor alle soorten van subsidies welke essentiële elementen door de subsidieverstrekker minimaal moeten worden vastgelegd in een subsidiekader. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, wordt in het decreet ook uitdrukkelijk vermeld dat het de subsidieverstrekker is die het subsidiekader vastlegt.

Dit artikel vormt een nadere uitwerking van artikel 11, tweede lid, van de Algemene-bepalingenwet, dat bepaalt dat, behalve wanneer een decreet of reglementaire bepaling anders voorziet, iedere beslissing houdende toekenning van een subsidie telkens nauwkeurig het volgende moet vermelden: de aard, het gebruik en de omvang van en de nadere regels omtrent de door de begunstigde van de subsidie te verstrekken verantwoording. Het subsidiekader dat via dit artikel wordt opgelegd, moet verzekeren dat die eis gehonoreerd wordt.

De minimale essentiële elementen voor dat subsidiekader moeten uiterlijk bestaan op het moment van de toekenning van de subsidie aan de subsidieontvanger. Deze verplichting geldt algemeen en ongeacht het rechtsinstrument waarmee de

subsidie toegekend wordt (bijvoorbeeld individuele toekenningsbesluiten, subsidieoproepen, reglementaire subsidiebesluiten enzovoort). Het staat de subsidieverstrekker evenwel vrij om autonoom te kiezen op welke wijze het subsidiekader juist vormgegeven wordt en onder welke juridische vorm. In repliek op de Raad van State kan worden verduidelijkt dat het voor zich spreekt dat essentiële elementen die het levenslicht moeten zien vooraleer de individuele toekenningsbeslissing kan worden genomen, ook daadwerkelijk in reglementaire bepalingen zijn aangebracht vooraleer die beslissing kan worden genomen. De Raad van State verwijst in dit verband onder meer naar:

- punt 5° aangaande de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- punt 8° inzake de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend.

Subsidies dienen een maatschappelijk doel, helpen de doelstellingen van de Vlaamse overheid te realiseren en worden toegekend voor het uitvoeren van een activiteit van algemeen belang. Het is dan ook belangrijk dat uiterlijk bij het toekennen van de subsidie duidelijk aangegeven wordt welke doelstelling en welke effecten met deze subsidie nagestreefd worden en welke resultaten de subsidieontvanger moet behalen.

De gevraagde transparantie over de doelstellingen en de effecten van de gesubsidieerde activiteiten vormt een belangrijke aanvulling op het Vlaams subsidieregister waarin de informatie ontsloten wordt wie de subsidiebegunstigde is en wat het gesubsidieerde bedrag is, maar waarin geen elementen opgenomen zijn om te verantwoorden wat er met de subsidie gedaan werd.

Om de effectiviteit, de efficiëntie en de correcte aanwending van de subsidie daadwerkelijk te kunnen evalueren, moeten verder ook duidelijke, relevante en SMART-indicatoren (SMART: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) worden bepaald die toelaten de aanwending van de subsidie objectief te monitoren en te beoordelen. Hierbij is het aangewezen om relevante kwalitatieve indicatoren te bepalen die bij voorkeur kwantitatief ingevuld worden.

Verder wordt bepaald dat de subsidieverstrekker een bepaling moet voorzien over het engagement van de subsidieontvanger om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten.

Het volstaat niet om louter de doelstellingen en de effecten duidelijk te beschrijven. Zo moet de subsidieontvanger bijvoorbeeld ook een inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van de subsidie voorleggen. Die financiële verantwoording moet een houvast geven om mogelijke oversubsidiëring of dubbele subsidiëring te detecteren.

De bedoeling van de vastlegging van een minimaal subsidiekader is tweeledig. In eerste instantie beoogt deze verplichting duidelijkheid en rechtszekerheid voor de subsidieontvanger. Daarnaast is het eveneens de bedoeling dat de subsidieverstrekker of zelfs breder de Vlaamse Regering (en bij eventuele delegatie de betrokken ministers) na de subsidieverstrekking over voldoende gegevens beschikt om correct te kunnen beoordelen of de subsidie zinvol en correct besteed werd. Op basis daarvan kan vervolgens beoordeeld worden of het in de toekomst aangewezen is om de subsidie al dan niet in een gewijzigde vorm verder te blijven verstrekken.

Specifiek voor subsidieoproepen is vereist dat de oproep zelf een aantal bijkomende essentiële elementen omvat. Deze elementen worden nader bepaald in het tweede lid. Punt 3° van dat lid slaat op het algemeen krediet dat beschikbaar is voor geselecteerde subsidieaanvragen en niet op het apparaatskrediet dat nodig is om de werkingskost van het lanceren van de subsidieoproep te financieren. Gezien de elementen, vermeld in het tweede lid, bovenop de algemene elementen,

vermeld in het eerste lid, gelden, moet het kredietbedrag, vermeld in punt 3°, voor de volledige oproep worden opgenomen.

In het derde lid is tot slot een machtiging aan de Vlaamse Regering voorzien om de generieke minimale essentiële elementen en die specifiek voor subsidieoproepen desgevallend te verfijnen (met verdere duiding van die essentiële elementen) en aan te vullen met bijkomende elementen. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt het derde lid aangevuld zodat expliciet blijkt dat het geenszins de bedoeling is om aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden te schenden. Hiertoe wordt in een expliciete bekrachtiging door het Vlaams Parlement voorzien. Uiteraard zal de Vlaamse Regering ook de specifiek geldende vormvereisten en overlegverplichtingen respecteren.

In navolging van het advies van de Raad van State wordt hier ook verduidelijkt dat deze bepaling ook geldt voor de subsidiekaders waaruit automatische subsidies voortvloeien. Hierop wordt enkel een uitzondering gemaakt voor de algemene financiering van de lokale besturen (wat ook een automatische subsidie is) om hun structurele financiering niet in het gedrang te brengen.

Dit artikel is tevens niet van toepassing op toelagen.

Artikel 31

Dit artikel voegt een nieuw artikel 76/3 toe aan het hoofdstuk inzake subsidies, waarbij voorzien wordt dat de Inspectie van Financiën of andere controlediensten die daarvoor worden aangewezen zich altijd alle benodigde informatie kunnen laten verschaffen door de subsidieontvanger tijdens een onderzoek naar de aanwending van een subsidie, ook als dat onderzoek ter plaatse doorgaat.

Voorliggende bepaling moet worden samengelezen met artikel 12 van de Algemeenebepalingenwet (zoals van toepassing verklaard bij artikel 76, VCO), dat bepaalt dat de aanvaarding van de subsidie impliceert dat de subsidiebegunstigde zich onderwerpt aan een controle met betrekking tot de aanwending van de toegekende gelden, die de vorm kan aannemen van een controle ter plaatse door de Inspectie van Financiën.

In navolging van het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving wordt hier verduidelijkt dat bij dit artikel niet meteen het Rekenhof voor ogen staat. Het gaat er vooral om het controlerecht aangaande een subsidie transparant te duiden en ook aan te geven dat daar alle mogelijke documenten voor kunnen worden opgevraagd, ook ter plaatse. Het 'follow the money'-principe wordt evenwel in dit decreet, op uitdrukkelijke vraag van het Rekenhof zelf, ook bevestigd ten aanzien van het Rekenhof. Via artikel 25, dat artikel 63, VCO wijzigt, wordt immers het recht dat het Rekenhof al had ten aanzien van subsidies uitgebreid naar andere situaties waar overheidsmiddelen worden aangewend (PPS-projecten (PPS: publiek-private samenwerking) en overheidsopdrachten).

Tevens wordt op vraag van de Raad van State in de memorie van toelichting verduidelijkt dat het ontworpen artikel 76/3, VCO zo geïnterpreteerd moet worden dat het geen afbreuk doet aan de verplichting om zich, in voorkomend geval, te houden aan het beroepsgeheim.

Artikel 32

Door de toevoegingen aan artikel 103, eerste lid, VCO wordt verduidelijkt dat de pooling van de verzekering niet per definitie moet gelden voor alle risico's en niet per definitie verplicht is voor alle entiteiten in scope. De Vlaamse Regering moet de mogelijkheid hebben om te beoordelen of bepaalde entiteiten voor alle

of bepaalde risico's eventueel beter buiten de pooling gehouden worden (bijvoorbeeld om als eigen verzekeraar te kunnen optreden). Zodoende kan de Vlaamse Regering ook proberen te vermijden dat de pooling ertoe zou leiden dat er in plaats van de beoogde schaalvoordelen net schaalnadelen zouden optreden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de situatie waarbij de aansluiting van een entiteit met heel specifieke risico's (bijvoorbeeld BAM/Lantis of De Lijn) ervoor zorgt dat de premie voor de andere entiteiten met veel kleinere risico's ook onevenredig verhoogt.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022. De retroactiviteit is decretaal voorzien in artikel 36 van voorliggend ontwerp van decreet en is ingegeven vanuit de ratio legis om de nieuwe meerjarige polissen die moeten ingaan op 1 januari 2023 al conform de nieuwe regels te kunnen lanceren. Hiertoe is het vereist dat de nieuwe bestekken voor de (meerjarige) verzekeringscontracten die in de loop van 2022 in de markt gezet worden al onderhevig zijn aan de nieuwe regels. Gelet op het voorgaande tast de terugwerkende kracht in beginsel dan ook geen verkregen rechten aan. Gezien voorliggend artikel bovendien een versoepeling betreft van de bestaande ruimere verplichting om toe te treden tot de pooling van verzekeringen vanuit voormelde geoorloofde betrachting om schaalnadelen te vermijden, heeft de terugwerkende kracht bovendien niet alleen betrekking op een regeling die voordelen toekent, maar is ze zelfs onontbeerlijk voor een doelstelling van algemeen belang, zijnde de goede werking van de diensten. De beperkte retroactieve uitwerking zoals hierboven gemotiveerd, behartigt niet alleen een wettig doel, maar gaat ook niet verder dan nodig waardoor het evenredigheidsbeginsel gerespecteerd wordt.

Artikel 33

Voorliggend artikel beoogt de verdere verduidelijking van het decretaal kader voor diensten met afzonderlijk beheer door de invoeging van de nieuwe paragrafen 2/1 tot en met 2/3 in artikel 109, VCO.

In de nieuw ingevoegde paragraaf 2/1 wordt de verplichting voorzien voor elke dienst met afzonderlijk beheer om zijn eigen begroting aan te passen als zijn toelage wordt aangepast naar aanleiding van een van de volgende oorzaken:

- 1° ofwel een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap; ofwel
- 2° een herverdeling binnen of een aanpassing aan de begroting van een andere dienst met afzonderlijk beheer; ofwel
- 3° een herverdeling binnen of een aanpassing aan de begroting van een Vlaamse rechtspersoon.

Paragraaf 2/2 voorziet daarnaast de mogelijkheid voor diensten met afzonderlijk beheer om tijdens het begrotingsjaar (door middel van aanpassingen buiten een begrotingsronde) hun ontvangsten en hun vastleggings- en vereffeningskrediet aan te passen als de raming van hun eigen ontvangsten niet meer accuraat is.

Hoewel paragraaf 2/1 en 2/2 nieuwe regelgeving uitmaken, vormen ze veeleer een verduidelijking van het bestaande decretaal kader en de juridische verankering van een bestaande praktijk.

Paragraaf 2/3 voorziet de goedkeuringsprocedure door de Vlaamse Regering, evenals de noodzaak van publicatie opdat dergelijke besluiten tot aanpassing aan de begroting uitwerking kunnen hebben.

Het niet langer voorzien van de machtiging aan de Vlaamse Regering om bij diensten met afzonderlijk beheer afwijkende bepalingen uit te vaardigen voor de aanleg van reservefondsen, is te kaderen binnen de beleidskeuze om de aanleg van reservefondsen niet meer toe te staan voor de diensten met afzonderlijk beheer.

Ingevolge het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving, wordt verduidelijkt dat de aanpassingen aan heel het artikel 109, VCO een verduidelijking en juridische verankering van de huidige praktijk sinds de inwerkingtreding van de VCO op 1 januari 2020 betreffen en niet enkel de nieuw ingevoegde paragrafen 2/1 en 2/2. Om die redenen werkt heel het artikel 33 dan ook terug tot op het ogenblik van de totstandkoming van de VCO.

Artikel 34

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met dien verstande dat werkzaamheden rond de begroting, vermeld in hoofdstuk 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, voor het begrotingsjaar 2023 gebeuren conform dit decreet.

Gezien de rekening de begroting volgt, is logischerwijze dezelfde regelgeving van toepassing op beide beleids- en begrotingstoelichtingen. Die logica werd ook al gevolgd bij de VCO zelf. Concreet zijn de bepalingen van dit decreet dus pas van toepassing vanaf beleids- en begrotingstoelichtingen bij de begrotingsopmaak 2023 en de beleids- en begrotingstoelichting bij de uitvoering/de rekening 2023.

In afwijking van die algemene inwerkingtreding, gelden de volgende uitzonderingen:

- 1° artikel 5 treedt in werking vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023 (het gewijzigde artikel 5, VCO bevindt zich immers in het hoofdstuk inzake algemene bepalingen en niet in het hoofdstuk inzake begroting);
- 2° artikel 10, 5° (dat bepaalt dat de begrotingsontwerpen en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichtingen voortaan moeten worden opgemaakt op basis van prestatie-informatie), treedt in werking vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2024;
- 3° artikel 18 inzake de geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening en artikel 24, 1°, inzake de bijbehorende verantwoordingsstukken, treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Artikel 32 inzake de pooling van de verzekering heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022. De motivering voor de retroactieve uitwerking van dit artikel werd opgenomen onder de artikelsgewijze toelichting hierboven.

Artikel 33 inzake de aanpassing van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020. De motivering voor de retroactieve uitwerking van dit artikel werd opgenomen onder de artikelsgewijze toelichting hierboven.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

VOORONTWERP VAN DECREET
van 18 februari 2022

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 7°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"7°/1 ESR-ontvangsten: de ontvangsten van de overheidssector volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;"

2° er wordt een punt 7°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"7°/2 ESR-uitgaven: de uitgaven van de overheidssector volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;"

3° in punt 11° wordt de zinsnede ", en ongeacht de activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert" vervangen door de zinsnede ", los van enige specifieke waardering of beloning van geleverde prestaties van die derden en los van enige specifieke door de begunstigde georganiseerde activiteit van algemeen belang";

4° aan punt 22° worden de woorden "en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek wordt geëvalueerd" toegevoegd;

5° aan punt 23° worden de woorden "en los van enige door de begunstigde georganiseerde activiteit van algemeen belang" toegevoegd.

Art. 3. In artikel 3, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede ", met inbegrip van kredietaflossingen, vereffeningen van deelnemingen, andere financiële producten en overheidsschuld, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven, met inbegrip van kredietverleningen, deelnemingen en andere financiële producten en overheidsschuld," vervangen door

de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen”;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “als de ESR-uitgaven” vervangen door de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen,”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd: “De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van die termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 4. In artikel 4, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord ‘begrotingsaanpassingen’ vervangen door de woorden ‘de begrotingsaanpassing’.

Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “, 60 tot en met 65” vervangen door de zinsnede “, 55 tot en met 67”;

2° er worden een tweede lid, een derde lid en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De entiteiten, vermeld in het eerste lid, zijn slechts onderworpen aan de bepalingen, vermeld in het eerste lid, als het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen meer bedraagt dan vijf miljoen euro. Als zowel de ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedragen, zijn uitsluitend artikel 42, §1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, de artikelen 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van deze codex van toepassing.

De drempel, vermeld in het tweede lid, wordt voor het eerst beoordeeld in het jaar van de inwerkingtreding van dit artikel of op het ogenblik dat een entiteit deel begint uit te maken van een van de entiteiten als vermeld in het eerste lid.

Na de eerste beoordeling in het jaar van de inwerkingtreding van het tweede lid, wordt om de drie jaar opnieuw beoordeeld of een entiteit als vermeld in het eerste lid, de drempel, vermeld in het tweede lid, overschrijdt. De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van die termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt de zinsnede “, artikel 60 tot en met 65” vervangen door de zinsnede “, artikel 55 tot en met 67”.

Art. 7. In hetzelfde decreet wordt een artikel 6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 6/1. Aan entiteiten die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid of aan entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid die niet onderworpen zijn aan alle bepalingen van deze codex omdat zowel het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen als het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedraagt, kan de Vlaamse Regering informatieverplichtingen opleggen die nodig zijn om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen die de Europese Unie oplegt.”.

Art. 8. In artikel 8, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede „, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid” en de zinsnede „, overschrijdt” de zinsnede „ of artikel 5, tweede lid” ingevoegd.

Art. 9. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

„De Vlaamse Regering organiseert de begroting van de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse deelstaatoverheid volgens de principes van het prestatiegeïnformeerd begroten, in het licht van een meerjarig perspectief. Daarbij wordt gebruik gemaakt van brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen. De Vlaamse Regering bepaalt de principes waaraan de brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen voldoen.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

1° brede heroverwegingen: omstandige onderzoeken van beleid met een budgettaire impact, gericht op het aanbieden van beleidsopties voor een doelmatiger of doeltreffender beleid ter onderbouwing van mogelijke beleidskeuzes voor de toekomst van Vlaanderen op de langere termijn;

2° uitgaventoetsingen: systematische, diepgaande en specifieke onderzoeken van uitgavencategorieën met een substantiële budgettaire impact om bij constant beleid de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid te verbeteren.”;

2° in paragraaf 1 wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

„De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten voor de operationalisering van het criterium van de uitgaven, aansluitend op het preventieve luik van het stabiliteits- en groeipact.”;

3° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden „moet een duidelijk onderscheid maken” vervangen door de woorden „maakt een duidelijke onderscheid” en worden de woorden „moet de budgettaire impact weergeven” vervangen door de woorden „geeft de budgettaire impact weer”.

Art. 10. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede „de beleids- en begrotingstoelichtingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak en -aanpassing” vervangen door de zinsnede „de beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsopmaak”;

2° in paragraaf 2 wordt het vierde lid opgeheven;

3° in paragraaf 2, vijfde lid, wordt de zin „In de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing worden per programma en per inhoudelijk structuurelement de aanwending van de kredieten en de eventuele overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar vermeld.” opgeheven;

4° in paragraaf 2, vijfde lid, tweede zin, worden de woorden „en begrotingsaanpassing” opgeheven;

5° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

§5. Het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting alsook het ontwerp van begrotingsaanpassing worden opgemaakt op basis van prestatie-informatie.”.

Art. 11. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 17. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begroting op, alsook de bijbehorende algemene toelichting, beleids- en begrotingstoelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begrotingsaanpassing op, alsook de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De algemene toelichting, vermeld in het eerste en tweede lid, bevat ten minste de volgende elementen:

- 1° een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
- 2° een schets van de economische omgeving;
- 3° de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
- 4° de toelichting bij de normnaleving;
- 5° de informatie over het financieel beheer en de schuldpositie;
- 6° de stand van de uitstaande verplichtingen.

De algemene toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 10, §2.

§2. De Vlaamse Regering dient de initiële begroting en de bijbehorende algemene toelichting in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement dient de Vlaamse Regering, in voorkomend geval, uiterlijk op 28 oktober het ontwerp van programmadecreet in dat bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, hoort.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement wordt de beleids- en begrotingstoelichting die hoort bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, uiterlijk op 28 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, meegedeeld ter kennisgeving aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement, dient de Vlaamse Regering de begrotingsaanpassing, de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet, in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 mei van het lopende jaar.”.

Art. 12. In artikel 18 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden “aanpassingen eraan” vervangen door het woord “begrotingsaanpassing”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “eerste aangepaste begroting goed uiterlijk op 30 juni” vervangen door de zinsnede “begrotingsaanpassing goed uiterlijk op 10 juli”;
- 3° het derde lid van paragraaf 2 wordt opgeheven;

4° in paragraaf 2, vierde lid, worden de woorden "eerste aangepaste begroting" vervangen door het woord "begrotingsaanpassing".

Art. 13. In artikel 21 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De herverdelingen van vastleggingskredieten binnen een programma of over een programma heen die vertrekken vanuit een provisioneel krediet kunnen alleen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in de libellé van dat provisioneel krediet en duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting."

Art. 14. In artikel 27 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;

2° een paragraaf 1/1 wordt ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1/1. De Vlaamse rechtspersonen kunnen een aanpassing van de begroting doorvoeren.

Als de toelage van een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een Dienst met Afzonderlijk Beheer, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere Vlaamse rechtspersoon, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.";

3° in paragraaf 3, eerste en tweede lid, wordt de zinsnede "herverdelingen en aanpassingen" telkens vervangen door de zinsnede "herverdelingen binnen en de aanpassingen";

4° in paragraaf 3, derde lid, wordt de zinsnede "de herverdelingen en de aanpassingen aan de begrotingen" vervangen door de zinsnede "de herverdelingen binnen en de aanpassingen aan de begrotingen, vermeld in het eerste en tweede lid".

Art. 15. Aan artikel 34, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt na de tweede zin de volgende zin toegevoegd: "Een subsidie kan enkel als automatische subsidie worden opgenomen in het uitgavendecreet als cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de toekenning van de subsidie en de procedure daarvoor hebben een rechtsgrond in een ander decreet dan het decreet houdende de uitgavenbegroting of een in uitvoering daarvan genomen besluit;

2° het decreet of een in uitvoering daarvan genomen besluit, vermeld in punt 1°, legt de modaliteiten inzake de toekenning van de subsidie vast. Het voldoen aan deze modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken;

3° er is ten aanzien van de begunstigde een engagement vanwege de subsidieverstrekker om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen, los van de vereffeningskalender;

4° de eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Er volgt nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden.”.

Art. 16. Aan artikel 38, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, behoudens bij onteigeningen” toegevoegd.

Art. 17. In artikel 42 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De rekening, vermeld in het eerste lid, wordt opgesteld met toepassing van de principes van het prestatiegeïnformeerd begroten.”;

2° een paragraaf 1/1 wordt ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse Regering rapporteert over de overheidsinvesteringen van de Vlaamse deelstaatoverheid via het ontwerp van het decreet dat de rekening, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bevat.

Het Vlaams Parlement bepaalt in zijn reglement de definitie van de overheidsinvesteringen, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met de gangbare internationale rapporteringsregels aangaande overheidsinvesteringen.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet wordt een artikel 44/1 ingevoegd, dat luidt als volgt: “Art. 44/1. De Vlaamse Regering kan een kader uitwerken voor het opstellen van een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening van de Vlaamse deelstaatoverheid.

De geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening wordt ter goedkeuring ingediend bij het Vlaams Parlement op de datum, vermeld in artikel 46, eerste lid.

In dit artikel wordt verstaan onder geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening: een geconsolideerde jaarrekening die bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een toelichting.”.

Art. 19. In artikel 47 van hetzelfde decreet wordt het woord “juli” vervangen door het woord “oktober”.

Art. 20. In artikel 50, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 21. In artikel 52, §1, van hetzelfde decreet wordt in het tweede en derde lid telkens het woord “kan” vervangen door het woord “voert” en het woord “uitvoeren” door het woord “uit”.

Art. 22. In artikel 54, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 23. In artikel 61 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “de ontwerpen van begroting en begrotingsaanpassing en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting” vervangen door de zinsnede “het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting, over de begrotingsaanpassing”.

Art. 24. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “en de boekhoudkundige verrichtingen” vervangen door de zinsnede “, de boekhoudkundige verrichtingen en de bijbehorende verantwoordingsstukken”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De toegang van het Rekenhof, vermeld in het eerste lid, wordt digitaal verleend. Als de informatie waartoe toegang wordt verleend niet digitaal bestaat, dan wordt ze eerst gedigitaliseerd om de toegang ertoe te verlenen.”.

Art. 25. In artikel 63 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Het Rekenhof kan de aanwending van overheidsmiddelen ter plaatse controleren bij de ontvanger van die middelen, of bij de persoon aan wie de ontvanger de overheidsmiddelen heeft doorgegeven om het doel te verwezenlijken waarvoor de overheidsmiddelen werden toegekend.”.

Art. 26. In hetzelfde decreet wordt een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt: “Art. 74/1. De toekenning van een subsidie gaat de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft voor af, tenzij hiervan uitdrukkelijk bij decreet of reglementaire bepaling wordt afgeweken in het subsidiekader.

In afwijking van het eerste lid, wordt een jaarlijks terugkerende subsidie uiterlijk toegekend in de loop van de eerste vier maanden van de periode waarop de subsidie betrekking heeft tenzij de Vlaamse Regering een andersluidende beslissing neemt.

Als de subsidieaanvraag betrekking heeft op een reeds lopende activiteit, kan de toekenning van een subsidie ten vroegste uitwerking hebben vanaf de datum waarop de subsidieaanvraag werd ontvangen door de subsidieverstrekker.

In dit artikel wordt verstaan onder een jaarlijks terugkerende subsidie: een subsidie met eenzelfde begunstigde en dezelfde effecten als een subsidie die in het vorige jaar werd toegekend of verstrekt.

Dit artikel is niet van toepassing op toelagen.”.

Art. 27. Artikel 75 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 75. Tenzij anders is bepaald in een decreet of reglementaire bepaling wordt de financiële afrekening van een subsidie verricht op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit.

Als de subsidieontvanger een kostenraming voor de gesubsidieerde activiteit heeft voorgelegd en voor zover de subsidie de subsidiabele kosten overtreft, kan een reserve ten laste van de subsidie worden aangelegd.

In geen geval kan een reserve worden aangelegd ten laste van een subsidie met enkel een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het eerste, tweede en derde lid zijn niet van toepassing op toelagen.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en de procedure voor de ex-ante- en ex-postcontrole op de aanwending van de subsidies. Ze kan daarbij ook regels bepalen om belangenvermenging tegen te gaan bij de aanwending of toekenning van subsidies.”.

Art. 28. Aan artikel 76 van hetzelfde decreet worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de subsidieontvanger:

1° die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;

2° die de subsidie niet aanwendt voor de doelstellingen, waarvoor zij werd verleend;

3° die de in artikel 76/3 bedoelde controle verhindert;

4° die al een subsidie ontvangt met dezelfde effecten op basis van dezelfde verantwoordingsstukken..

Het tweede lid, 4°, staat cofinanciering niet in de weg waarbij verschillende actoren elk een deel van de totale kost financieren.

Er wordt geen verantwoording gegeven, noch functioneel noch financieel, over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen van de Vlaamse overheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij anders is bepaald bij het aangaan van het lidmaatschap.”.

Art. 29. Aan hoofdstuk 8 van hetzelfde decreet wordt een artikel 76/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/1. §1. Een subsidie als vermeld in artikel 74, wordt niet langer verstrekt na een periode van vijf jaar, tenzij uitdrukkelijk een andersluidende beslissing wordt genomen door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering neemt de beslissing, vermeld in het eerste lid, op basis van een beleidsevaluatie van de betrokken subsidie.

Paragraaf 1 is niet van toepassing op de automatische subsidies, vermeld in artikel 34, §1, derde lid.

§2. Elk subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid, wordt per periode van vijf jaar minstens een keer onderworpen aan een beleidsevaluatie. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels inzake die beleidsevaluatie.

§3. In afwijking van §1, eerste lid en §2, stemt de daarin vermelde periode overeen met de periode, vermeld in artikel 5, eerste lid, van het Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, voor de subsidies aan lokale besturen die geen algemene financiering uitmaken.

Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en op toelagen.

Als er in supranationale of internationale regelgeving reeds een beleidsevaluatie als vermeld in §1, eerste lid en §2, voorzien is, kan de Vlaamse Regering afwijken van de periode van vijf jaar vermeld in §1, eerste lid en §2.”.

Art. 30. Aan hoofdstuk 8 van hetzelfde decreet wordt een artikel 76/2 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/2. Uiterlijk bij de toekenning van een subsidie wordt een duidelijk subsidiekader bepaald dat minimaal de volgende elementen bevat:

- 1° de doelstelling en de effecten die met de subsidieverstrekking worden nagestreefd;
- 2° de beschrijving en de duurtijd van de activiteit van algemeen belang waarvoor de subsidie wordt toegekend;
- 3° de indicatoren die toelaten om bij de beleidsevaluatie de subsidie inhoudelijk en financieel te evalueren;
- 4° het bedrag van de subsidie of de wijze waarop dit bedrag wordt bepaald;
- 5° de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- 6° de subsidieontvanger of de wijze waarop de subsidieontvanger wordt bepaald;
- 7° de voorwaarden waaraan de subsidieontvanger moet voldoen;
- 8° de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend;
- 9° de rechten en plichten van de subsidieontvanger en van de subsidiërende overheid, waaronder ook het engagement van de subsidieontvanger om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij het uitvoeren van de gesubsidieerde activiteiten;
- 10° de voorwaarden waaronder de subsidie kan worden gewijzigd of ingetrokken;
- 11° de wijze en desgevallend de periodiciteit van het uitbetalen van de subsidie;
- 12° de inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van de subsidie die de subsidieontvanger moet voorleggen;
- 13° de openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten.

Als een subsidie wordt toegekend in het kader van een oproep tot subsidieaanvragen, bevat de oproep, met behoud van de toepassing van het eerste lid, minimaal de volgende elementen:

- 1° de selectieprocedure, met inbegrip van de ontvankelijkheidscriteria, de beoordelingscriteria en de timing voor het indienen van de voorstellen;
- 2° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;
- 3° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

De Vlaamse Regering kan de elementen, vermeld in het eerste en tweede lid, verfijnen en aanvullen.

Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en de toelagen.”.

Art. 31. Aan hoofdstuk 8 van hetzelfde decreet wordt een artikel 76/3 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/3. De Inspectie van Financiën of andere daartoe aangewezen controlediensten kunnen zich bij een onderzoek bij een subsidieontvanger naar de aanwending van een subsidie altijd alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, die zij relevant achten voor dit onderzoek laten verstrekken door de subsidieontvanger.”.

Art. 32. In artikel 103, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “beslissen om” en de woorden “risicodekking van” worden de woorden “de gehele of gedeeltelijke” ingevoegd;

2° tussen de woorden “risicodekking van” en de woorden “entiteiten waarop” worden de woorden “alle of bepaalde” ingevoegd.

Art. 33. In artikel 109 van hetzelfde decreet worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan voor de Diensten met Afzonderlijk Beheer evenwel afwijkende bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen als die bepalingen betrekking hebben op de aanwending van reservefondsen.”;

3° tussen paragraaf 2 en paragraaf 3 worden paragraaf 2/1, paragraaf 2/2 en paragraaf 2/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§2/1. In afwijking van paragraaf 2 kunnen Diensten met Afzonderlijk Beheer een aanpassing van de begroting doorvoeren.

Als de toelage aan een Dienst met Afzonderlijk Beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de betrokken Dienst met Afzonderlijk Beheer haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Dienst met Afzonderlijk Beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere Dienst met Afzonderlijk Beheer, past de betrokken Dienst met Afzonderlijk Beheer haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Dienst met Afzonderlijk Beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een Vlaamse rechtspersoon, past de betrokken Dienst met Afzonderlijk Beheer haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

§2/2. In afwijking van paragraaf 2 kunnen de Diensten met Afzonderlijk Beheer tijdens het begrotingsjaar hun ontvangsten en hun vastleggings- en vereffeningskrediet bijstellen als de oorspronkelijke of aangepaste raming van hun eigen ontvangsten niet meer accuraat is.

§2/3. De aanpassingen van de begroting van de Diensten met Afzonderlijk Beheer, worden voor goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedurele vereisten voor de aanpassingen aan de begrotingen van de Diensten met Afzonderlijk Beheer.

De besluiten tot aanpassing van de begroting van de Diensten met Afzonderlijk Beheer, hebben slechts uitwerking nadat ze op de website van de bevoegde instantie zijn bekendgemaakt. De bekendmaking wordt ter kennisgeving meegedeeld aan het Rekenhof en het Vlaams Parlement.”;
4° in paragraaf 4 worden de woorden “Op het einde van het begrotingsjaar wordt” vervangen door de woorden “In afwijking van paragraaf 2 wordt op het einde van het begrotingsjaar”.

Art. 34. In artikel 152 van hetzelfde decreet worden de woorden “ruimtelijke economie” opgeheven.

Art. 35. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met dien verstande dat werkzaamheden rond de begroting, vermeld in hoofdstuk 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, voor het begrotingsjaar 2023 gebeuren conform dit decreet.

In afwijking van het eerste lid:

1° treedt artikel 5 in werking vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023;

2° treedt artikel 10, 5°, in werking vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2024;

3° treden artikel 18 en artikel 24, 1°, in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Artikel 32 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022.

Artikel 33 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

WIJZIGING VLAAMSE CODEX OVERHEIDSFINAN- CIËN (VCO)

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel
W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Wijziging VCO
Adviesvrager	Matthias Diependaele - Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed
Ontvangst adviesvraag	17 februari 2022
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	7 maart 2022
Contactpersoon	Erwin Eysackers eeysackers@serv.be

De heer Matthias DIEPENDAELE
Vlaams minister van Financiën en Begroting,
Wonen en Onroerend Erfgoed
Koning Albert II-laan 7
B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Wijzigingen Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO)

Mijnheer de minister

U vroeg de SERV om advies over een voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO). Dat voorontwerp heeft als doel 1/ inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in de huidige VCO weg te werken, en 2/ aanpassingen in functie van beslist beleid te realiseren, in het bijzonder de uitvoering van de conceptnota 'subsidies in goede banen' van 16 juli 2021.

De SERV betreurt de korte adviestertermijn. De VCO is immers het centrale sluitstuk voor de jaarlijkse organisatie en rapportering van de Vlaamse overheidsfinanciën, zodat een volledige adviestertermijn van 30 dagen wel degelijk aangewezen is. Het voorontwerp bevat bovendien op een aantal vlakken wezenlijke aanpassingen. De vooropgestelde planning om het decreet nog voor het zomerreces te laten goedkeuren met het oog op de begrotingsopmaak 2023 kon ook bereikt worden door vroeger met de voorbereiding van dit voorontwerp te starten, gezien de begrotingscyclus 2020 reeds voor de zomer 2021 afgerond werd.

De SERV ondersteunt de belangrijke wijzigingen van het voorontwerp. Het gaat dan meer concreet om de volgende aanpassingen aan de VCO:

- De Vlaamse begroting wordt opgemaakt volgens de principes van het **prestatiegeïnfomeerd begroten binnen een meerjarig perspectief**, conform de gangbare internationale en supranationale principes inzake prestatiebegroting. Nieuwe elementen zoals uitgaventoetsingen (spending reviews) en heroverwegingen (bredere evaluatie van bestaande uitgaven- en ontvangstencategorieën) worden gedefinieerd.

- De jaarlijkse begrotingsaanpassing wordt aanzienlijk beperkt (**'BA light'**). Wel schuift de datum voor de jaarlijkse indiening in het Vlaams Parlement op van 30 april naar 21 mei. Ook wordt slechts één begrotingsaanpassing per jaar mogelijk.
- De basiselementen uit de conceptnota **'Subsidies in goede banen'** (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 juli 2021) worden decretaal in de VCO vastgelegd. Ook belangrijke modaliteiten worden erin opgenomen zoals: minimale elementen voorafgaand vast te leggen door de subsidieverstrekker in een subsidiekader; transparantie over de doelstellingen, effecten en rapportering van de gesubsidieerde activiteiten; het onmogelijk maken van een dubbele subsidiëring; de verplichting tot actieve beleidsevaluatie (in principe om de vijf jaar) voor bestaande en nieuwe subsidiekaders en subsidies. De SERV¹ pleit ervoor de resultaten van het te implementeren subsidieregister op korte termijn breed toegankelijk te maken aan eenieder die het aanbelangt.
- De rapporteringswijze van de **Vlaamse overheidsinvesteringen** wordt vastgelegd. Dat gebeurt conform de afspraken gemaakt in de werkgroep Leesbare Begroting van het Vlaams Parlement evenals internationale rapporteringsregels over overheidsinvesteringen.

De SERV benadrukt dat een begrotingsaanpassing light consequent dient toegepast te worden. De invoering van een gereduceerde begrotingsaanpassing (BA light) is in principe een goede zaak, en vereist inderdaad geen afzonderlijke gedetailleerde beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT). Dat zou immers in hoge mate neerkomen op herhaling van informatie die reeds in de BBT's bij de begrotingsopmaak gedocumenteerd werd. Want in een BA light kunnen geen nieuwe beleidsinitiatieven opgenomen worden, behalve wanneer onder druk van omstandigheden dringende initiatieven op korte termijn dienen gerealiseerd te worden.

De eerste test met de Algemene Toelichting bij de eerste BA light in 2021 was echter niet op elk vlak succesvol. Heel wat relevante aanpassingen per beleidsdomein zijn in deze versie slechts summier verduidelijkt. Daardoor was de draagwijdte en betekenis soms enkel voor deskundigen te vatten. Het resultaat was een moeilijk leesbaar en te begrijpen document.

Het lijkt meer aangewezen om, bij voorkeur per Inhoudelijk Structuurelement (ISE), een overzicht te geven van de verschillen tussen beide begrotingen. In de Algemene Toelichting (AT) van de aangepaste begroting 2021 zijn voornamelijk

¹ Zie het SERV-advies over het decreet subsidieregister van 14 juni 2021: <https://www.serv.be/serv/publicatie/advies-decreet-subsidieregister>.

de overdrachten (compensaties) tussen begrotingsartikels gedetailleerd verduidelijkt (Bijlage 5). De verschillen die ontstaan via actualisaties van parameters (index, betaalkalender, open end...) of via andere bewegingen, zoals uitstel van investeringen, nieuwe corona-uitgaven en dergelijke meer, worden vaak slechts in algemene zin geschetst. De toelichting van de verschillen tussen de oorspronkelijke en aangepaste begrotingen heeft bovendien weinig structuur, zodat een lezer snel 'verdrinkt' in vele gegevens zonder het overzicht nog te kunnen zien.

De SERV vraagt dat in het voorontwerp wordt toegevoegd dat een begrotingsaanpassing light in principe enkel elementen kan bevatten die de benaming 'light' rechtvaardigen. Een aangepaste begroting light kan geen nieuwe beleidsinitiatieven bevatten, met uitzondering van beleidsantwoorden op (zeer) recente uitdagingen, dus onder druk van de omstandigheden. Dit impliceert ook dat het programmadecreet bij een aangepaste begroting light enkel kan bestaan uit een aantal rechtzettingen of technische aanpassingen, niet om het uitwerken of invoegen van wezenlijke beleidsbeslissingen.

Dit uitgangspunt wordt niet expliciet vermeld, ook niet in de Memorie van Toelichting. De SERV vraagt dan ook dat gegarandeerd wordt dat in de toekomst in een begrotingsaanpassing light enkel elementen opgenomen worden die de benaming 'light' rechtvaardigen.

De SERV is steeds bereid dit advies nader toe te lichten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

VOORONTWERP VAN DECREET
van 11 maart 2022

Voorontwerp van decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 7°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/1 ESR-ontvangsten: de ontvangsten van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

2° er wordt een punt 7°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/2 ESR-uitgaven: de uitgaven van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

3° in punt 11° wordt de zinsnede “, en ongeacht de activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” vervangen door de zinsnede “, los van enige specifieke waardering of beloning voor geleverde prestaties van die derden en los van een specifieke activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert”;

4° aan punt 22° worden de woorden “en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek wordt geëvalueerd” toegevoegd;

5° aan punt 23° worden de woorden “en los van een activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” toegevoegd.

Art. 3. In artikel 3, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “, met inbegrip van kredietaflossingen, vereffeningen van deelnemingen, andere financiële producten en overheidsschuld, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven, met inbegrip van kredietverleningen, deelnemingen en andere financiële producten en overheidsschuld,” vervangen door de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen”;

2° in het tweede lid worden de woorden “als de ESR-uitgaven” vervangen door de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen,”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van de termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 4. In artikel 4, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord ‘begrotingsaanpassingen’ vervangen door de woorden ‘de begrotingsaanpassing’.

Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “, 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede “, 55 tot en met 67”;

2° tussen de zinsnede “en 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd;

3° er worden een tweede lid, een derde lid en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De entiteiten, vermeld in het eerste lid, zijn slechts onderworpen aan de bepalingen, vermeld in het eerste lid, als het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen meer bedraagt dan vijf miljoen euro. Als zowel de ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedragen, zijn uitsluitend artikel 42, §1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, de artikel 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van toepassing.

De drempel, vermeld in het tweede lid, wordt voor het eerst beoordeeld in 2022 of op het ogenblik dat een entiteit deel begint uit te maken van een van de entiteiten, vermeld in het eerste lid.

Na de eerste beoordeling in 2022, wordt om de drie jaar opnieuw beoordeeld of een entiteit als vermeld in het eerste lid, de drempel, vermeld in het tweede lid, overschrijdt. De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van die termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de zinsnede “, artikel 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede “, artikel 55 tot en met 67”;

2° tussen de zinsnede “artikel 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 6/1. Aan entiteiten die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid of aan entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid die niet onderworpen zijn aan alle bepalingen van deze codex omdat zowel het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen als het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedraagt, kan de Vlaamse Regering informatieverplichtingen opleggen die nodig zijn om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen die de Europese Unie oplegt.”.

Art. 8. In artikel 8, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede “, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid” en de zinsnede “, overschrijdt” de zinsnede “ of artikel 5, tweede lid “ ingevoegd.

Art. 9. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering organiseert de begroting van de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse deelstaatoverheid volgens de principes van het prestatiegeïnformeerd begroten, in het licht van een meerjarig perspectief. Daarbij worden brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen gebruikt. De Vlaamse Regering bepaalt de principes waaraan de brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen voldoen.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° brede heroverwegingen: omstandige onderzoeken van beleid met een budgettaire impact, gericht op het aanbieden van beleidsopties voor een doelmatiger of doeltreffender beleid om mogelijke beleidskeuzes voor de toekomst van Vlaanderen op langere termijn te onderbouwen;
- 2° uitgaventoetsingen: systematische, diepgaande en specifieke onderzoeken van uitgavencategorieën met een substantiële budgettaire impact om bij

constant beleid de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid te verbeteren.”;

2° in paragraaf 1 wordt tussen het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten om het criterium van de uitgaven te operationaliseren, aansluitend op het preventieve luik van het stabiliteits- en groeipact.”;

3° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “moet een duidelijk onderscheid maken” vervangen door de woorden “maakt een duidelijke onderscheid” en worden de woorden “moet de budgettaire impact weergeven” vervangen door de woorden “geeft de budgettaire impact weer”.

Art. 10. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, wordende woorden “de beleids- en begrotingstoelichtingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak en -aanpassing” vervangen door de woorden “de beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsopmaak”;

2° in paragraaf 2 wordt het vierde lid opgeheven;

3° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid wordt, wordt de zin “In de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing worden per programma en per inhoudelijk structuurelement de aanwending van de kredieten en de eventuele overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar vermeld.” opgeheven;

4° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid wordt, worden de woorden “en begrotingsaanpassing” opgeheven;

5° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

§5. Het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting en ook het ontwerp van begrotingsaanpassing worden opgemaakt op basis van prestatie-informatie.”.

Art. 11. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 17. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begroting op, en ook de bijbehorende algemene toelichting, beleids- en begrotingstoelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begrotingsaanpassing op, en ook de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De algemene toelichting, vermeld in het eerste en tweede lid, bevat ten minste al de volgende elementen:

- 1° een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
- 2° een schets van de economische omgeving;
- 3° de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
- 4° een toelichting bij de normnaleving;
- 5° informatie over het financiële beheer en de schuldpositie;
- 6° de stand van de uitstaande verplichtingen.

De algemene toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 10, §2.

§2. De Vlaamse Regering dient de initiële begroting en de bijbehorende algemene toelichting in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement dient de Vlaamse Regering, in voorkomend geval, uiterlijk op 28 oktober het ontwerp van programmadecreet in dat bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, hoort.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement wordt de beleids- en begrotingstoelichting die hoort bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, uiterlijk op 28 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, ter kennisgeving meegedeeld aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement, dient de Vlaamse Regering de begrotingsaanpassing, de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet, in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 mei van het lopende jaar.”.

Art. 12. In artikel 18 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “aanpassingen eraan” vervangen door het woord “begrotingsaanpassing”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “eerste aangepaste begroting goed uiterlijk op 30 juni” vervangen door de zinsnede “begrotingsaanpassing goed uiterlijk op 10 juli”;

3° in paragraaf 2 wordt het derde lid opgeheven;

4° in paragraaf 2, vierde lid, dat paragraaf 2, derde lid wordt, worden de woorden “eerste aangepaste begroting” vervangen door het woord “begrotingsaanpassing”.

Art. 13. In artikel 21 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De herverdelingen van vastleggingskredieten binnen een programma of over een programma heen die vertrekken vanuit een provisioneel krediet kunnen alleen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in het libellé van dat provisionele krediet en die duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting.”.

Art. 14. In artikel 27 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;

2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse rechtspersonen kunnen een aanpassing van hun begroting doorvoeren.

Als de toelage van een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een dienst met afzonderlijk beheer, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere Vlaamse rechtspersoon, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.”;

3° in paragraaf 3, eerste en tweede lid, worden de woorden “herverdelingen en aanpassingen” vervangen door de woorden “herverdelingen binnen en de aanpassingen”;

4° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “de herverdelingen en de aanpassingen aan de begrotingen” vervangen door de zinsnede “de herverdelingen binnen en de aanpassingen aan de begrotingen, vermeld in het eerste en tweede lid”.

Art. 15. Aan artikel 34, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Een subsidie kan alleen als automatische subsidie worden opgenomen in het uitgavendecreet als cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de toekenning van de subsidie en de procedure daarvoor hebben een rechtsgrond in een ander decreet dan het decreet houdende de uitgavenbegroting of in een uitvoeringsbesluit daarvan;
- 2° het decreet of een uitvoeringsbesluit daarvan, vermeld in punt 1°, legt de modaliteiten vast om de subsidie toe te kennen. Het voldoet aan die

- modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken;
- 3° de subsidieverstrekker heeft een engagement ten aanzien van de begunstigde om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen, los van de vereffeningskalender;
- 4° de eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Er volgt nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden.”.

Art. 16. Aan artikel 38, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, behalve in geval van onteigeningen” toegevoegd.

Art. 17. In artikel 42 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De rekening, vermeld in het eerste lid, wordt opgesteld met toepassing van de principes van het prestatiegeïnfomeerd begroten.”;

2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse Regering rapporteert over de overheidsinvesteringen van de Vlaamse deelstaatoverheid via het ontwerp van het decreet dat de rekening, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bevat.

Het Vlaams Parlement bepaalt in zijn reglement de definitie van de overheidsinvesteringen, vermeld in het eerste lid, rekening houdend met de internationale rapporteringsregels over overheidsinvesteringen.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 44/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 44/1. De Vlaamse Regering kan een kader uitwerken om een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening van de Vlaamse deelstaatoverheid op te stellen.

De geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening wordt ter goedkeuring ingediend bij het Vlaams Parlement op de datum, vermeld in artikel 46, eerste lid.

In dit artikel wordt verstaan onder geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening: een geconsolideerde jaarrekening die bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een toelichting.”.

Art. 19. In artikel 47 van hetzelfde decreet wordt het woord “juli” vervangen door het woord “oktober”.

Art. 20. In artikel 50, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 21. In artikel 52, §1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "kan" vervangen door het woord "voert" en wordt het woord "uitvoeren" vervangen door het woord "uit".

Art. 22. In artikel 54, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden "de financiën en de begrotingen" vervangen door de woorden "het budgettaire beleid".

Art. 23. In artikel 61 van hetzelfde decreet worden de woorden "de ontwerpen van begroting en begrotingsaanpassing en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting" vervangen door de zinsnede "het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting, over de begrotingsaanpassing".

Art. 24. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "en de boekhoudkundige verrichtingen" worden vervangen door de zinsnede ", de boekhoudkundige verrichtingen en de bijbehorende verantwoordingsstukken";

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De toegang van het Rekenhof, vermeld in het eerste lid, wordt digitaal verleend. Als de informatie waartoe toegang wordt verleend niet digitaal bestaat, wordt ze eerst gedigitaliseerd om de toegang ertoe te verlenen."

Art. 25. In artikel 63 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Het Rekenhof kan de aanwending van overheidsmiddelen ter plaatse controleren bij de ontvanger van die middelen, of bij de persoon aan wie de ontvanger de overheidsmiddelen heeft doorgegeven om het doel te verwezenlijken waarvoor de overheidsmiddelen zijn toegekend."

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 74/1. De toekenning van een subsidie gaat de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft voor af, tenzij daarvan uitdrukkelijk bij decreet of reglementaire bepaling wordt afgeweken in het subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid.

In afwijking van het eerste lid wordt een jaarlijks terugkerende subsidie uiterlijk toegekend in de loop van de eerste vier maanden van de periode waarop de subsidie betrekking heeft, tenzij de Vlaamse Regering een andersluidende beslissing neemt.

In het tweede lid wordt verstaan onder een jaarlijks terugkerende subsidie: een subsidie met dezelfde begunstigde en dezelfde effecten als een subsidie die in het vorige jaar is toegekend of verstrekt.

Als de subsidieaanvraag betrekking heeft op een activiteit die al loopt, kan de toekenning van een subsidie ten vroegste uitwerking hebben vanaf de datum waarop de subsidieaanvraag is ontvangen door de subsidieverstrekker.

Dit artikel is niet van toepassing op toelagen.”.

Art. 27. Artikel 75 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 75. Tenzij het anders is bepaald in een decreet of een reglementaire bepaling, wordt de financiële afrekening van een subsidie verricht op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit.

Als de subsidieontvanger een kostenraming voor de gesubsidieerde activiteit heeft voorgelegd en voor zover de subsidie de subsidiabele kosten overtreft, kan een reserve ten laste van de subsidie worden aangelegd.

In geen geval kan een reserve worden aangelegd ten laste van een subsidie met alleen een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het eerste tot en met het derde lid zijn niet van toepassing op toelagen.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en de procedure voor de ex-ante- en ex-postcontrole op de aanwending van de subsidies. Ze kan daarbij ook regels bepalen om belangenvermenging tegen te gaan bij de aanwending of toekenning van subsidies.”.

Art. 28. Aan artikel 76 van hetzelfde decreet worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de subsidieontvanger:

- 1° die de voorwaarden niet naleeft, waaronder de subsidie werd verleend;
- 2° die de subsidie niet aanwendt voor de doelstellingen, waarvoor zij werd verleend;
- 3° die de in artikel 76/3 bedoelde controle verhindert;
- 4° die al een subsidie ontvangt met dezelfde effecten op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.

Het tweede lid, 4°, staat cofinanciering niet in de weg waarbij verschillende actoren elk een deel van de totale kost financieren.

Er wordt geen verantwoording gegeven, noch functioneel noch financieel, over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen van de Vlaamse overheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij het anders is bepaald bij het aangaan van het lidmaatschap.”.

Art. 29. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/1. §1. Een subsidie wordt na een periode van vijf jaar onderworpen aan een beleidsevaluatie door het inhoudelijk bevoegde beleidsdomein. Op basis van die beleidsevaluatie, is er een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig om de subsidie verder te zetten of bij te stellen. Een afwijkende evaluatieperiode is mogelijk voor subsidies waarvoor de Vlaamse Regering een bepaalde duur, andere dan vijf jaar, heeft vastgelegd.

Het eerste lid is niet van toepassing op de automatische subsidies, vermeld in artikel 34, §1, derde lid.

§2. Elk subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid, wordt per periode van vijf jaar minstens een keer onderworpen aan een beleidsevaluatie.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de beleidsevaluatie, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§4. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 stemt de periode overeen met de periode, vermeld in artikel 5, eerste lid, van het Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, voor de subsidies aan lokale besturen die geen algemene financiering uitmaken.

Als er in supranationale of internationale regelgeving al een beleidsevaluatie als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2, voorzien is, kan de Vlaamse Regering afwijken van de periode van vijf jaar, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§5. Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en op toelagen.”.

Art. 30. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/2. Uiterlijk bij de toekenning van een subsidie wordt een duidelijk subsidiekader bepaald dat minimaal al de volgende elementen bevat:

- 1° de doelstelling en de effecten die met de subsidieverstrekking worden nagestreefd;
- 2° de beschrijving en de duurtijd van de activiteit van algemeen belang waarvoor de subsidie wordt toegekend;
- 3° de indicatoren die toelaten om bij de beleidsevaluatie de subsidie inhoudelijk en financieel te evalueren;
- 4° het bedrag van de subsidie of de wijze waarop dat bedrag wordt bepaald;
- 5° de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- 6° de subsidieontvanger of de wijze waarop de subsidieontvanger wordt bepaald;
- 7° de voorwaarden waaraan de subsidieontvanger moet voldoen;
- 8° de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend;
- 9° de rechten en plichten van de subsidieontvanger en van de subsidiërende overheid, waaronder ook het engagement van de subsidieontvanger om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten;

- 10° de voorwaarden waaronder de subsidie kan worden gewijzigd of ingetrokken;
- 11° de wijze en, in voorkomend geval, de periodiciteit van de uitbetaling van de subsidie;
- 12° de inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van de subsidie, die de subsidieontvanger moet voorleggen;
- 13° de openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten.

Als een subsidie wordt toegekend in het kader van een oproep tot subsidieaanvragen, bevat de oproep, met behoud van de toepassing van het eerste lid, minimaal al de volgende elementen:

- 1° de selectieprocedure, met inbegrip van de ontvankelijkheidscriteria, de beoordelingscriteria en de timing voor het indienen van de voorstellen;
- 2° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;
- 3° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

De Vlaamse Regering kan de elementen, vermeld in het eerste en tweede lid, verfijnen en aanvullen.

Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en de toelagen.”.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/3. De Inspectie van Financiën of andere controlediensten die daarvoor worden aangewezen, kunnen zich tijdens een onderzoek bij een subsidieontvanger naar de aanwending van een subsidie altijd alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, die ze relevant achten voor dit onderzoek, laten verstrekken door de subsidieontvanger.”.

Art. 32. In artikel 103, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “beslissen om” en de woorden “risicodekking van” worden de woorden “de volledige of gedeeltelijke” ingevoegd;

2° tussen de woorden “risicodekking van” en de woorden “entiteiten waarop” worden de woorden “alle of bepaalde” ingevoegd.

Art. 33. In artikel 109 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan voor de diensten met afzonderlijk beheer evenwel afwijkende bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen als die bepalingen betrekking hebben op de aanwending van reservefondsen.”;

3° er worden een paragraaf 2/1, een paragraaf 2/2 en een paragraaf 2/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§2/1. In afwijking van paragraaf 2 kunnen diensten met afzonderlijk beheer een aanpassing van de begroting doorvoeren.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere dienst met afzonderlijk beheer, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een Vlaamse rechtspersoon, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

§2/2. In afwijking van paragraaf 2 kunnen de diensten met afzonderlijk beheer tijdens het begrotingsjaar hun ontvangsten en hun vastleggings- en vereffeningskrediet bijstellen als de oorspronkelijke of aangepaste raming van hun eigen ontvangsten niet meer accuraat is.

§2/3. De aanpassingen van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer, worden ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedurele vereisten voor de aanpassingen aan de begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer.

De besluiten tot aanpassing van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer, hebben slechts uitwerking nadat ze op de website van de bevoegde instantie zijn bekendgemaakt. De bekendmaking wordt ter kennisgeving meegedeeld aan het Rekenhof en het Vlaams Parlement.”;

4° in paragraaf 4 worden de woorden “Op het einde van het begrotingsjaar wordt” vervangen door de zinsnede “In afwijking van paragraaf 2 wordt op het einde van het begrotingsjaar”.

Art. 34. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met uitzondering van: 1° artikel 5, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023;

2° artikel 10, 5°, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2024;

3° artikel 18 en artikel 24, 1°, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De begroting voor het begrotingsjaar 2023 wordt opgesteld conform hoofdstuk 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023.

Artikel 32 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022.

Artikel 33 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 71.180/1
van 13 mei 2022

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de
Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’

Op 14 maart 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 5 mei 2022. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 13 mei 2022.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot wijziging van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (hierna: VCO) die in werking is getreden op 1 januari 2020. Hierbij wordt beoogd om, naar aanleiding van een eerste evaluatie van de VCO, inconsistenties, onduidelijkheden en hiaten in het huidig juridisch kader weg te werken, de wetgeving eenduidiger te formuleren en aanpassingen te doen in functie van beslist beleid. Daarnaast wordt tevens uitvoering gegeven aan de conceptnota ‘Subsidies in goede banen’.

Artikel 2 van het voorontwerp wijzigt een aantal definities in de VCO en voegt er enkele toe. De artikelen 3 tot 8 brengen vervolgens een aantal wijzigingen aan in de bepalingen van hoofdstuk 1, afdeling 2, in verband met het toepassingsgebied. Voorts worden in hoofdstuk 2 van de VCO inzake de begroting nog wijzigingen aangebracht aan de gemeenschappelijke bepalingen voor de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid (artikelen 9 en 10) en aan de specifieke bepalingen inzake de begroting van de Vlaamse Gemeenschap (artikelen 11 tot 13) en de Vlaamse rechtspersonen (artikel 14). De artikelen 15 en 16 bevatten enkele aanpassingen inzake de aanrekening vervat in hoofdstuk 4 van de VCO, terwijl de artikelen 17 tot 19 verband houden met de rapporteringsverplichtingen vervat in hoofdstuk 5 ervan. In hoofdstuk 6 dat betrekking heeft op de controle, wijzigt artikel 20 de algemene bepalingen, artikel 21 deze in verband met de Inspectie van Financiën, artikel 22 deze in verband met de regeringscommissarissen en de artikelen 23 tot 25 deze in verband met het Rekenhof. De artikelen 26 tot 31 wijzigen de bepalingen van hoofdstuk 8 in verband met subsidies en vullen deze ook aan. Artikel 32 wijzigt artikel 103 in verband met het verzekeringsbeheer dat deel uitmaakt van hoofdstuk 10 ‘Kas-, Schuld-, Waarborg- en Verzekeringsbeheer’, waarna artikel 33 de voorschriften in verband met de Diensten met Afzonderlijk Beheer wijzigt die zijn opgenomen in artikel 109 van hoofdstuk 11.

Artikel 34 regelt ten slotte de inwerkingtreding. Daarbij wordt voor de artikelen 32 en 33 in een retroactieve inwerkingtreding voorzien, respectievelijk op 1 februari 2022 en 1 januari 2020.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 5, 3°

3. Luidens de memorie van toelichting beoogt de invoeging van de extra leden in punt 3° de materialiteitsdrempel in te schrijven voor de onderwijsentiteiten, vermeld in artikel 5

¹ Aangezien het gaat om een voorontwerp van decreet, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

van de VCO. Concreet geldt dezelfde materialiteitsdrempel als in artikel 3, § 2, VCO, waarbij een entiteit dus enkel aan het “light” toepassingsgebied (zie beperkte lijst van toepasselijke artikelen²) onderhevig is als zowel zijn ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als zijn ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedragen. Ook hier kan de Vlaamse Regering de beoordeling van de materialiteitsdrempel sneller laten gebeuren in geval bijvoorbeeld op basis van de beschikbare informatie duidelijk is dat er een significante impact is of kan zijn op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.

Gevraagd of in het ontworpen derde en vierde lid, de vermelding van het jaar 2022 behouden kan blijven, antwoordt de gemachtigde:

“Ingevolge artikel 34 treedt artikel 5 in werking vanaf de werkzaamheden voor de begroting voor het begrotingsjaar 2023, die werkzaamheden starten evenwel reeds in 2022. Door de beoordeling van de materialiteitsdrempel ten aanzien van de ‘onderwijsentiteiten’ uit artikel 5 voor de eerste keer in 2022 te doen, wordt bovendien aangesloten bij het beoordelingsmoment van de materialiteitsdrempel van de andere entiteiten (die ook in 2022 aan herbeoordeling toe zijn) zodat ook de praktische uitvoerbaarheid van de bepaling wordt gegarandeerd.”

Het verdient aanbeveling om deze verduidelijking in de memorie van toelichting te integreren.

Artikel 17, 2°

4.1. Deze bepaling voegt een nieuwe paragraaf 1/1 toe aan artikel 42 VCO om de rapportering over de overheidsinvesteringen decretaal te verankeren waarbij het Vlaams Parlement wordt opgedragen om in zijn reglement te omschrijven wat onder overheidsinvesteringen dient te worden verstaan, rekening houdend met de internationale rapporteringsregels over overheidsinvesteringen.

Gevraagd in welke internationale of Europese bepalingen deze rapporteringsregels zijn opgenomen en waarom bepaald wordt dat het Vlaams Parlement dit vastlegt in zijn reglement, antwoordt de gemachtigde:

“Het begrip overheidsinvesteringen kan diverse ladingen dekken. Voor het opvolgen van de overheidsinvesteringen staan de concepten van de Nationale Rekeningen (en Europese begrotingsopvolging) centraal. De geldende Europese regelgeving over begrotingsbeleid en overheidsrekeningen vraagt eveneens dat met internationaal afgestemde concepten wordt gewerkt. Zo wordt discussie over definitie en berekeningswijze uitgesloten en is een (inter)nationale benchmarking mogelijk. Om die reden wordt verankerd dat internationaal gangbare rapporteringsregels over overheidsinvesteringen in ogenschouw moeten worden genomen. Die rapporteringsregels zijn te vinden in het ESA 2010 Manual.

² Net zoals voorzien is voor de Vlaamse rechtspersonen in artikel 3, § 2, tweede lid, VCO, voorziet het ontworpen artikel 5, tweede lid, dat in voorkomend geval “uitsluitend artikel 42, § 1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, de artikel[en] 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van toepassing” zijn.

De verankering van de invulling van overheidsinvesteringen komt tegemoet aan desiderata van het Uitgebreid Bureau en de werkgroep ‘Leesbaarheid van de begroting’ van het Vlaamse Parlement. Reeds geruime tijd is er in de schoot van het Vlaams Parlement immers een vraag tot een goede definitie van ‘overheidsinvesteringen’. Die definitie moet evenwel in staat zijn vlot mee te evolueren met Europese en internationale standaarden, zonder dat de definitie vrijblijvend mag zijn en zonder dat de desiderata van de Vlaamse volksvertegenwoordiger tot meer transparantie en leesbaarheid van de begroting mogen veronachtzaamd worden. Daarom werd ervoor geopteerd om de verankering van de definitie decretaal te voorzien, maar de uitwerking aan het reglement van het Vlaams Parlement over te laten.”

4.2. Artikel 44 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ bepaalt dat elk parlement zijn reglement vaststelt.³ Zoals de afdeling Wetgeving in herinnering heeft gebracht in advies 65.074/1 van 12 februari 2019 over een voorstel van decreet ‘houdende een kader voor grote projecten en programma’s’⁴, mag een aangelegenheid die thuishoort in het reglement van het Vlaams Parlement niet door de decreetgever worden geregeld. Het vaststellen van het reglement behoort immers tot de bevoegdheden die het Parlement in volle onafhankelijkheid moet kunnen uitoefenen. Er kan aangenomen worden dat regelingen die uitsluitend de interne werking van het Vlaams Parlement betreffen, in diens reglement thuishoren. Het staat echter aan de decreetgever, en niet aan het Vlaams Parlement, om regels aan te nemen die weliswaar betrekking hebben op de werking van het Parlement, maar die tevens verband houden met andere zaken. Dit is met name het geval wanneer juridische verplichtingen worden opgelegd aan personen of instellingen die buiten het Parlement staan.

Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet voorziet in de verplichting voor de Vlaamse Regering om te rapporteren over de overheidsinvesteringen van de Vlaamse deelstaatoverheid, waarbij het Vlaams Parlement in zijn reglement de definitie van het begrip “overheidsinvesteringen” dient te bepalen.

In de mate dat de decreetgever het Vlaams Parlement aldus opdraagt om in zijn reglement voormeld begrip te definiëren, hetgeen een aantasting van zijn autonomie inhoudt, kan deze bepaling geen doorgang vinden. Deze bepaling dient dan ook te worden herwerkt.

Daarbij zou enkel de rapportageverplichting van de Vlaamse Regering kunnen worden behouden en zou de verplichting voor het Vlaams Parlement om in zijn reglement de definitie van het begrip “overheidsinvesteringen” te bepalen, moeten worden geschrapt.

³ Artikel 44 BWHI houdt aldus een met artikel 60 van de Grondwet analoge regeling in voor de deelstaatparlementen. Aangaande artikel 60 van de Grondwet: zie adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opmerking 86.2 e.v. (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 1951/1).

⁴ Adv.RvS 65.074/1 van 12 februari 2019 over een voorstel dat heeft geleid tot het decreet van 22 maart 2019 ‘houdende een kader voor grote projecten en programma’s’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 1786/4). Zie ook eerder adv.RvS 31.049/3 van 13 maart 2001 over een voorstel van decreet ‘houdende controle op grote projecten’ (*Parl.St.* Vl.Parl. 2000-01, nr. 493/2).

Enkel voor zover de omschrijving van het begrip overheidsinvesteringen juridisch bindende verplichtingen lastens derden zou inhouden, moet die regeling het voorwerp uitmaken van een decreet.

Artikelen 23 tot 25

5.1. De artikelen 23 tot 25 van het voorontwerp wijzigen de bepalingen die gelden voor de controle door het Rekenhof.

Op de vraag naar de bevoegdheidsgrondslag en of overleg werd gepleegd met het Rekenhof, antwoordt de gemachtigde:

“De bepalingen uit artikel 24 en 25 zijn opgenomen naar aanleiding van concrete verzuchtingen van het Rekenhof zelf om hun controletaak naar behoren te kunnen uitoefenen en meer nog om de toepasselijke regels daarvoor te verduidelijken.

Artikel 10 van de Algemenebepalingenwet, legt in uitvoering van artikel 50, § 2 Bijzondere Financieringswet de regels op waar gemeenschappen en gewesten verplicht rekening moeten mee houden. Voor het overige zijn gemeenschappen en gewesten bevoegd om ruimere verplichtingen op te leggen met het oog op de controle van de budgettaire aanrekeningen en de boekhoudkundige verrichtingen. Hier gaat Vlaanderen op expliciete vraag van het Rekenhof dat stapje verder.

Artikel 23 is louter een bepaling die het takenpakket van het Rekenhof laat meevolueren met de gewijzigde context, aangezien dit voorontwerp de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing opheft, is het ook niet langer zinvol daarop enige controle te voorzien.

Voor wat het overleg met het Rekenhof betreft, kunnen we verwijzen naar de bij de mail bijgevoegde brief van het Rekenhof. De brief zelf vormde evenwel nog het voorwerp van verder overleg met de diensten van het Rekenhof. Dat betekent ook dat niet alle elementen van de brief zijn meegenomen in de evaluatie van VCO. Voor wat de vragen van de Raad van State, afdeling wetgeving, over de taken van het Rekenhof betreft, zijn we van oordeel dat die allemaal hun basis vinden in de bijgevoegde brief (...).”

5.2. Artikel 25 vervangt artikel 63, derde lid, van de VCO. Luidens de memorie van toelichting worden aldus de bevoegdheden van het Rekenhof om ter plaatse te controleren niet langer beperkt tot subsidies maar uitgebreid naar de controle over de aanwending van andere overheidsmiddelen (o.a. in het kader van overheidsopdrachten en publiek-private samenwerkingen).

Ten aanzien van het Rekenhof dient erop gewezen te worden dat artikel 180 van de Grondwet de gemeenschappen en gewesten toelaat om bijkomende taken toe te kennen aan het Hof. In dat geval moet het decreet evenwel voorzien in een vergoeding aan het Rekenhof, vastgesteld na eensluidend advies van dit Hof.

In dit verband verduidelijkt de gemachtigde:

“De uitbreiding waarvan sprake in de memorie van toelichting bij artikel 25 is er gekomen op vraag van het Rekenhof zelf (zie de reeds bezorgde bijlage) om niet alleen aangaande subsidies maar ook aangaande andere vormen van aanwending van

overheidsmiddelen controle te kunnen doen. Het gaat dus niet zozeer om een ‘bijkomende taak’, maar om ruimere mogelijkheden binnen de bestaande controletaak. Hiervoor is geen specifieke vergoeding voorzien omdat de regeling op vraag van het Rekenhof zelf werd ingeschreven zonder dat daarbij werd aangegeven dat daarvoor enige vergoeding was vereist. De gevraagde inhoudelijk uitbreiding betekent immers niet per definitie dat het Rekenhof ook meer controletaken moet uitvoeren, het betekent alleen dat het Rekenhof ook breder de overheidsmiddelen kan controleren. Uiteraard blijft het aan het Rekenhof zelf om de concrete keuzes en prioriteiten inzake controle te leggen.”

Aldus begrepen dat het geen nieuwe taak betreft maar dat het gaat om ruimere mogelijkheden binnen een bestaande controletaak, rijst vanuit het oogpunt van de verenigbaarheid met artikel 180, laatste lid, van de Grondwet geen bezwaar.

Artikel 28

6.1. Artikel 28 van het voorontwerp vult artikel 76 VCO aan met drie nieuwe leden, waarbij het ontworpen tweede lid bepaalt wanneer een subsidie onmiddellijk moet worden terugbetaald, het derde lid cofinancieringen regelt en het vierde lid een verantwoordingsvrijstelling voor statutaire lidmaatschapsbijdragen invoert.

Overeenkomstig het ontworpen artikel 76, vierde lid, VCO, wordt “geen verantwoording gegeven noch functioneel noch financieel, over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen van de Vlaamse overheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij het anders is bepaald bij het aangaan van het lidmaatschap”.

Gevraagd wat precies wordt bedoeld met “statutaire lidmaatschapsbijdragen”, antwoordt de gemachtigde:

“Het gaat om bijdragen die verschuldigd zijn op basis van het organieke kader (‘statuten’) van een intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisatie. De aard van die lidmaatschapsbijdragen is niet altijd heel duidelijk, gaat het om contractuele verbintenissen of subsidies (‘toelagen’). Dit artikel wil vooral bewerkstelligen dat als de bijdragen als subsidie of toelage zouden kunnen worden aangemerkt, er een decretaire basis wordt gecreëerd voor het feit dat geen verantwoording moet worden verstrekt.”

6.2. De vrijstelling van de verantwoordingsplicht wijkt af van de algemene regel dat iedere begunstigde van een subsidie ertoe gehouden is verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen. Artikel 11, derde lid, van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’ (hierna: Algemenebepalingenwet) luidt immers:

“Iedere begunstigde van een subsidie is ertoe gehouden verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij het decreet of de ordonnantie hem daarvan vrijstelling verleent.”

Het verdient dan ook aanbeveling om op meer precieze wijze te bepalen dat “een verantwoording niet vereist is”⁵, in de plaats van dat geen verantwoording wordt gegeven.

De ontworpen vrijstelling heeft bovendien ook verdere verduidelijking. Zo is het niet duidelijk hoever de notie “Vlaamse overheid” reikt in deze bepaling nu de VCO hiervan geen omschrijving bevat. Bovendien wordt de vrijstelling in de eerste plaats gekoppeld aan de aard van de mogelijke subsidies nl. statutaire lidmaatschapsbijdragen en vervolgens gekoppeld aan “intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties”. Ook de omvang van deze noties wordt nergens omschreven noch toegelicht. Ten slotte is evenmin duidelijk op welk ogenblik er sprake is van “het aangaan van het lidmaatschap”. Gelet op artikel 11 van de Algemenebepalingenwet dient dit ontworpen lid dan ook te worden herzien zodat de omvang van de verantwoordingsvrijstelling duidelijker valt af te leiden uit de tekst ervan.

Artikel 29

7. Artikel 29 van het voorontwerp strekt tot invoeging van een nieuw artikel 76/1 in hoofdstuk 8 ‘Subsidies’ van de VCO, waarbij luidens de memorie van toelichting een verplichting tot actieve beleidsevaluatie ingevoerd wordt voor bestaande en nieuwe subsidiekaders en subsidies.

Daartoe voorziet het ontworpen artikel 76/1, § 1, eerste lid, erin dat iedere subsidie, ongeacht de rechtsgrond waarop die gebaseerd is, na een periode van vijf jaar onderworpen wordt aan een beleidsevaluatie door het inhoudelijk bevoegde beleidsdomein en dat op basis van die beleidsevaluatie “er een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig [is] om de subsidie verder te stellen of bij te stellen”. Een afwijkende evaluatieperiode is mogelijk voor subsidies waarvoor de Vlaamse Regering een bepaalde duur, andere dan vijf jaar, heeft vastgelegd. Het ontworpen artikel 76/1, § 1, eerste lid, is niet van toepassing op de automatische subsidies, vermeld in artikel 34, § 1, derde lid, VCO.

Luidens het ontworpen artikel 76/1, § 1, is aldus, behoudens in geval van automatische subsidies⁶, een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig om de subsidies verder te zetten of bij te stellen.

⁵ Zoals dit ook reeds wordt toegelicht in de memorie van toelichting bij artikel 28 van het voorontwerp.

⁶ Artikel 34, § 1, VCO luidt als volgt:

“§ 1. Elke verbintenis wordt, binnen de grenzen van de goedgekeurde begroting, vastgelegd ten opzichte van het vastleggingskrediet, op voorwaarde dat uit een verantwoordingsstuk blijkt dat tegelijk aan al de volgende voorwaarden voldaan is:

1° de identiteit van de schuldeiser is bepaald of minstens bepaalbaar;

2° het bedrag van de verbintenis is bepaald of minstens bepaalbaar.

Een verbintenis wordt vastgelegd zodra aan de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, is voldaan. De verbintenis wordt vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

In afwijking van het tweede lid kunnen bepaalde subsidies waarbij de ontvanger jaarlijks automatisch de subsidie volgens bepaalde parameters ontvangt, jaarlijks worden vastgelegd. Die jaarlijkse vastlegging is alleen mogelijk als dat wordt toegelaten in het uitgavendecreet.

(...)”.

Artikel 15 van het voorontwerp voegt aan voormeld artikel 34, § 1, derde lid, VCO, de volgende zin toe:

“Een subsidie kan alleen als automatische subsidie worden opgenomen in het uitgavendecreet als cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

Gevraagd of dit ook geldt voor subsidies geregeld bij wetskrachtige norm, wat de goedkeuring door de Vlaamse Regering voor dergelijke subsidies inhoudt, en of de betrokken wets- en decreetsbepalingen aldus in functie van die goedkeuring worden gewijzigd, antwoordt de gemachtigde:

“De bepaling beoogt dat subsidies op gestelde tijdstippen worden geëvalueerd. Zo vermijden we dat subsidies *sine die* worden verstrekt en nooit aan enige evaluatie worden onderworpen. Subsidies kunnen na de gestelde periode niet langer verstrekt worden zonder beleidsevaluatie. Dit geldt zowel voor subsidies die door als krachtens een wettelijke norm worden verstrekt.

Om de praktische uitvoerbaarheid te garanderen, wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om te beoordelen of de bewuste subsidie mag worden voortgezet zonder meer, dan wel moet worden bijgesteld. De Vlaamse Regering is evenwel verplicht die bevoegdheid uit te oefenen op basis van een beleidsevaluatie.

Veelal zal een subsidie toegekend worden op basis van een toekenningsbesluit. Als de basis voor de toekenning evenwel louter decretaal is en de beslissing van de Vlaamse Regering een stopzetting of bijstelling van de subsidie oplevert, dan zal die machtiging aan de Vlaamse Regering uiteraard nog moeten worden bekrachtigd. Zo kan ingeval van stopzetting van de subsidie ook slapende regelgeving worden vermeden. Die bekrachtiging is nog niet voorzien in de ontworpen bepalingen.”

De niet-toepasselijkheid van de ontworpen regeling op automatische subsidies houdt een belangrijke beperking in. Uit het antwoord van de gemachtigde kan bovendien worden afgeleid dat het niet de bedoeling is om met de vereiste uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering afbreuk te doen aan de bevoegdheid van de decreetgever inzake subsidieverlening.

Het voorgaande belet niet dat de verhouding tussen de ontworpen regeling en de decreten die gelden als rechtsgrond voor de toekenning van subsidies onduidelijk is, hetgeen dient te worden verholpen. Daarbij lijkt ook een onderscheid te moeten worden gemaakt tussen, enerzijds, de verplichting tot actieve beleidsevaluatie, die met het voorliggende voorontwerp wordt nagestreefd, en, anderzijds, de juridische gevolgtrekkingen die aan die beleidsevaluatie worden gekoppeld.

Concreet brengt dit met zich mee dat de ontworpen bepaling geenszins kan worden begrepen als een algemene machtiging aan de Vlaamse Regering om louter op basis van de ontworpen decretaale regeling en de verplichte beleidsevaluatie decretaal verleende subsidies te staken, verder te zetten of bij te stellen en daarbij zonder meer voorbij te gaan aan de aan de

1° de toekenning van de subsidie en de procedure daarvoor hebben een rechtsgrond in een ander decreet dan het decreet houdende de uitgavenbegroting of in een uitvoeringsbesluit daarvan;

2° het decreet of een uitvoeringsbesluit daarvan, vermeld in punt 1°, legt de modaliteiten vast om de subsidie toe te kennen. Het voldoen aan die modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken;

3° de subsidieverstrekker heeft een engagement ten aanzien van de begunstigde om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen, los van de vereffeningskalender;

4° de eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Er volgt nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden.”

decreetgever voorbehouden aangelegenheden⁷ en eventueel specifiek geldende vormvereisten of overlegverplichtingen.

Artikel 30

8.1. Het ontworpen artikel 76/2 VCO legt de minimale elementen vast van een duidelijk subsidiekader dat uiterlijk bij de toekenning van een subsidie wordt bepaald. De ontworpen bepaling vormt luidens de memorie van toelichting de verdere uitwerking van artikel 11, tweede lid, van de Algemenebepalingenwet dat luidt:

“Behalve wanneer een decreet, ordonnantie of reglementaire bepaling daarin voorziet, worden in iedere beslissing houdende toekenning van een subsidie nauwkeurig de aard, het gebruik en de omvang van en de nadere regels omtrent de door de begunstigde van de subsidie te verstrekken verantwoording vermeld.”

Volgens de memorie van toelichting is de bedoeling van de vastlegging van een minimaal subsidiekader tweeledig:

“In eerste instantie beoogt deze verplichting duidelijkheid en rechtszekerheid voor de subsidieontvanger. Daarnaast is het eveneens de bedoeling dat de subsidieverstrekker of zelfs breder de Vlaamse Regering (en bij eventuele delegatie de betrokken ministers) na de subsidieverstrekking over voldoende gegevens beschikt om correct te kunnen beoordelen of de subsidie zinvol en correct besteed werd. Op basis daarvan kan vervolgens beoordeeld worden of het naar de toekomst aangewezen is om de subsidie al dan niet in een gewijzigde vorm verder te blijven verstrekken.”

8.2. Gevraagd of dit artikel ook geldt voor automatische subsidies, antwoordt de gemachtigde:

“Ja deze bepaling geldt ook voor de subsidiekaders waaruit automatische subsidies voortvloeien, hierop wordt enkel uitzondering gemaakt voor de algemene financiering van de lokale besturen (wat ook een automatische subsidie is).”

Het verdient aanbeveling om deze verklaring mee te integreren in de memorie van toelichting.

8.3. Ondervraagd over de aard van de ontworpen bepaling, verstrekt de gemachtigde de volgende toelichting:

“Dit is een minimaal kader dat moet worden gerespecteerd. Door eenvormigheid na te streven van de subsidiekaders of nog duidelijker door te verplichten dat een subsidiekader

⁷ Zo bepaalt artikel 24, § 5, van de Grondwet dat de inrichting, de erkenning of de subsidiëring van het onderwijs door de gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof drukt deze bepaling de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten of elementen van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt die bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen (vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijvoorbeeld GwH 15 maart 2011, nr. 40/2011, B.6.3, en GwH 12 juni 2012, nr. 72/2012, B.4; zie bijvoorbeeld ook adv.RvS 71.050/1 van 18 maart 2022 over een voorontwerp van decreet ‘over de organisatie van zomerscholen’, opmerking 4 (*Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 1250/1).

wordt ingericht dat uit welbepaalde elementen bestaat, wordt ook eenvormigheid bekomen. Van dat minimaal kader kan niet bij besluit worden afgeweken, en ook voor decretaal verankerde subsidie-elementen wordt een minimaal kader vooropgesteld. De elementen uit het kader kunnen enkel worden aangevuld of verfijnd, maar niet zonder meer geschrapt worden door de Vlaamse Regering.

(...)

Het is de bedoeling dat voor alle subsidies, ongeacht hun rechtsgrond, voortaan een duidelijk en rechtszeker subsidiekader bestaat dat de verplichte elementen bevat. Als die elementen niet aanwezig zijn in het betrokken decreet, dan moet een afdoende kader op een later ogenblik, bijvoorbeeld door de Vlaamse Regering of uiterlijk bij de toekenning worden gemaakt. Als de decreetgever niet voldoende aanvulling heeft gegeven is het daadwerkelijk de bedoeling dat die elementen uiterlijk bij toekenning nog worden aangevuld zodat alle elementen uit het minimale kader behandeld worden.”

Met betrekking tot het ontworpen artikel 76/2, tweede lid, VCO, verklaart de gemachtigde bovendien dat “voor subsidieoproepen (...) aan het minimale subsidiekader nog een aantal elementen [worden] toegevoegd”.

Gevraagd of het hier bedoelde subsidiekader een individueel subsidiekader betreft, dan wel een subsidiereglement dat wordt opgesteld voor alle individuele subsidies die op basis van dat reglement kunnen worden toegekend, verduidelijkt de gemachtigde:

“Het bedoelde subsidiekader moet ergens in het proces en uiterlijk bij de toekenning van de subsidie geschapen worden. Dit geeft subsidieverstrekkers de ruimte om zelf in te vullen waar die elementen die het minimaal subsidiekader vormen best worden opgenomen. Dit betekent dat het om een decreet, een besluit, een reglement maar ook om een individueel toekenningsbesluit kan gaan. Het is vooral van belang dat vooraleer een concreet engagement wordt aangegaan om een subsidie daadwerkelijk toe te kennen over de diverse elementen wordt nagedacht en die elementen ook ter beschikking zijn van de gesubsidieerden, maar ook van het Vlaams Parlement, controleactoren, en de burgers in het algemeen.”

8.4. Hoewel het, zoals blijkt uit de ontworpen bepaling zelf, de bedoeling is om een duidelijk subsidiekader te bepalen, is de ontworpen regeling op verschillende punten onduidelijk, hetgeen aanleiding kan geven tot rechtsonzekerheid. Zo blijkt immers niet hoe de ontworpen regeling zich verhoudt tot andere decretale subsidiebepalingen en wat de vereiste aard is van de betrokken minimale bepalingen.⁸

Het ontworpen artikel 76/2, eerste lid, maakt evenmin voldoende duidelijk aan wie de verplichting wordt opgelegd om het subsidiekader te bepalen.

In de mate dat ervan uitgegaan wordt dat, zoals blijkt uit de verklaring van de gemachtigde, de ontworpen regeling de subsidieverstrekkers de ruimte zou laten zelf te bepalen waar de elementen die het minimaal subsidiekader vormen het best worden opgenomen, dient er

⁸ Zo ontbreekt voor het eerste lid de aanwijzing van een aantal elementen die als reglementaire bepalingen zouden moeten zijn vastgelegd voorafgaand aan de individuele toekenningsbeslissing zoals bijvoorbeeld punt 5° aangaande de subsidiabele en niet-subsidiabele kosten en punt 8° inzake de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend.

opnieuw op gewezen te worden⁹ dat de ontworpen regeling geenszins kan worden begrepen als een algemene machtiging aan de subsidieverstrekkers om louter op basis van de ontworpen decretale regeling zonder meer voorbij te gaan aan de aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden¹⁰ en eventueel specifiek geldende vormvereisten of overlegverplichtingen.

De ontworpen bepaling moet op dit vlak worden verduidelijkt.

8.5. Eenzelfde opmerking geldt wat de in het ontworpen artikel 76/2, derde lid, opgenomen machtiging aan de Vlaamse Regering betreft om de elementen vermeld in het eerste en tweede lid te verfijnen en aan te vullen.

Artikel 31

9.1. Het ontworpen artikel 76/3 VCO bepaalt dat de Inspectie van Financiën of andere controlediensten die daarvoor worden aangewezen, zich tijdens een onderzoek bij een subsidieontvanger naar de aanwending van een subsidie altijd alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, die ze relevant achten voor dit onderzoek, kunnen laten verstrekken door de subsidieontvanger.

Gevraagd of deze bepaling ook geldt voor het Rekenhof, antwoordt de gemachtigde:

“Bij dit artikel staat niet meteen het Rekenhof voor ogen, het gaat er vooral om het controlerecht naar aanleiding van een subsidie transparant te duiden en ook aan te geven dat daar alle mogelijk documenten kunnen voor worden opgevraagd, ook ter plaatse.

Het *follow the money* principe wordt evenwel in dit decreet, op uitdrukkelijke vraag van het Rekenhof zelf, ook bevestigd ten aanzien van het Rekenhof. Via artikel 25 dat artikel 63 VCO wijzigt, wordt immers het recht dat het Rekenhof al had ten aanzien van subsidies uitgebreid naar andere situaties waar overheidsmiddelen worden aangewend (PPS-projecten, overheidsopdrachten).”

Het verdient aanbeveling om deze verduidelijking te integreren in de memorie van toelichting.

9.2. Wanneer de (medewerkers van de) subsidieontvangers onderworpen zijn aan het beroepsgeheim, kan voor bepaalde documenten en inlichtingen een geheimhoudingsplicht gelden. Hoewel wettelijke uitzonderingen op het beroepsgeheim mogelijk zijn (artikel 458 Strafwetboek), kan een bepaling slechts als zodanig worden beschouwd indien zij expliciet of impliciet beoogt een uitzondering op het beroepsgeheim te omvatten en de verplichting of toelating tot bekendmaking voldoende precies is geformuleerd. Vandaar dient het ontworpen artikel 76/3 VCO zo te worden geïnterpreteerd dat het geen afbreuk doet aan de verplichting om zich, in voorkomend geval, te houden aan het beroepsgeheim.

⁹ Cf. *supra* randnr. 7.

¹⁰ Zo zal erover gewaakt dienen te worden dat de Vlaamse Regering in aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheden, geen essentiële aspecten van de betrokken sectorale decreten regelt. Dat is immers enkel toelaatbaar wanneer de Vlaamse Regering daartoe uitdrukkelijk en ondubbelzinnig gemachtigd wordt en er vooraf bepaald wordt dat de uitgevaardigde bepalingen achteraf binnen een welbepaalde termijn bij decreet zouden worden bekrachtigd.

Artikel 34

10.1. De artikelen 32 en 33 van het voorontwerp hebben respectievelijk uitwerking met ingang van 1 februari 2022 en 1 januari 2020.

De niet-retroactiviteit van wetten en decreten is een waarborg ter voorkoming van rechtsonzekerheid. Die waarborg vereist dat de inhoud van het recht voorzienbaar en toegankelijk is, zodat de rechtzoekende in redelijke mate de gevolgen van een bepaalde handeling kan voorzien op het tijdstip dat die handeling wordt verricht. De terugwerkende kracht kan enkel worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.¹¹

Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscollages te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.¹²

10.2. De stellers van het voorontwerp moeten voor elk van de voormelde bepalingen waaraan terugwerkende kracht wordt verleend, nagaan of dat daadwerkelijk het geval is.

Voor artikel 32 van het voorontwerp, dat uitwerking heeft met ingang van 1 februari 2022, wordt de terugwerkende kracht in de memorie van toelichting als volgt verantwoord:

“Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022. De retroactiviteit is decretaal voorzien in artikel 36 van voorliggend decreet en is ingegeven vanuit de ratio legis om de nieuwe meerjarige polissen die moeten ingaan op 1 januari 2023 al conform de nieuwe regels te kunnen lanceren. Hiertoe is vereist dat de nieuwe bestekken voor de (meerjarige) verzekeringscontracten die in de loop van 2022 in de markt gezet worden al onderhevig zijn aan de nieuwe regels. Gelet op voorgaande tast de terugwerkende kracht in beginsel dan ook geen verkregen rechten aan. Gezien voorliggend artikel bovendien een versoepeling betreft van de bestaande ruimere verplichting om toe te treden tot de pooling van verzekeringen vanuit voormelde geoorloofde betrachting om schaalnadelen te vermijden, heeft de terugwerkende kracht bovendien niet alleen betrekking op een regeling die voordelen toekent, maar is ze zelfs onontbeerlijk voor een doelstelling van algemeen belang, zijnde de goede werking van de diensten. De beperkte retroactieve uitwerking zoals

¹¹ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12; GwH 14 januari 2016, nr. 3/2016, B.22; GwH 3 februari 2016, nr. 16/2016, B.12.1; GwH 28 april 2016, nr. 58/2016, B.9.2; GwH 9 februari 2017, nr. 15/2017, B.9.2.; GwH 19 juli 2018, nr. 100/2018, B.13.

¹² Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 28 mei 2015, nr. 77/2015, B.4.1; GwH 24 maart 2016, nr. 48/2016, B.6; GwH 6 oktober 2016, nr. 126/2016, B.7.3; GwH 26 april 2018, nr. 51/2018, B.13.1; GwH 4 februari 2021, nr. 19/2021, B.17.3; GwH 25 februari 2021, nr. 30/2021, B.13.1; GwH 3 juni 2021, nr. 82/2021, B.6; GwH 14 oktober 2021, nr. 142/2021, B.10.1.

hierboven gemotiveerd, behartigt niet alleen een wettig doel, maar gaat ook niet verder dan nodig waardoor het evenredigheidsbeginsel gerespecteerd wordt.”

Voor artikel 33 van het voorontwerp, dat uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2020, wordt de terugwerkende kracht in de memorie van toelichting als volgt verantwoord:

“Hoewel paragrafen 2/1 en 2/2 nieuwe regelgeving uitmaken, vormen ze veeleer een verduidelijking van het bestaande decretaal kader en de juridische verankering van een bestaande praktijk. Om die redenen werkt de bepaling dan ook terug tot op het ogenblik van de totstandkoming van de VCO.”

In het licht van voormelde verantwoordingen, lijkt de terugwerkende kracht voor de betrokken bepalingen te kunnen worden aanvaard.

Op te merken valt evenwel dat deze laatste verantwoording enkel betrekking blijkt te hebben op het ontworpen artikel 109, § 2/1 en § 2/2, VCO (artikel 33, 3°, van het voorontwerp, *partim*). Uit de memorie van toelichting blijkt aldus niet dat het de bedoeling is om aan de overige bepalingen van artikel 33 van het voorontwerp¹³ terugwerkende kracht te verlenen, laat staan dat wordt aangetoond dat aan de voormelde voorwaarden is voldaan.

Indien voor dergelijke terugwerkende kracht geen deugdelijke verantwoording kan worden gegeven, die bij voorkeur in de memorie van toelichting wordt geïntegreerd, zal alsnog van de retroactiviteit van de overige bepalingen van artikel 33 van het voorontwerp moeten worden afgezien.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

¹³ Meer bepaald artikel 33, 1°, 2° en 4°, van het voorontwerp, evenals het ontworpen artikel 109, § 2/3 (artikel 33, 3°, van het voorontwerp, *partim*).

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 7°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/1 ESR-ontvangsten: de ontvangsten van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

2° er wordt een punt 7°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/2 ESR-uitgaven: de uitgaven van een entiteit van de Vlaamse deelstaatoverheid, volgens de hoofdgroepen nul tot en met negen van de economische classificatie;”;

3° in punt 11° wordt de zinsnede “, en ongeacht de activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” vervangen door de zinsnede “, los van enige specifieke waardering of beloning voor geleverde prestaties van die derden en los van een specifieke activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert”;

4° aan punt 22° worden de woorden “en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid periodiek wordt geëvalueerd” toegevoegd;

5° aan punt 23° worden de woorden “en los van een activiteit van algemeen belang die de begunstigde organiseert” toegevoegd.

Art. 3. In artikel 3, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “, met inbegrip van kredietaflossingen, vereffeningen van deelnemingen, andere financiële producten en overheidsschuld, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven, met inbegrip van kredietverleningen, deelnemingen en andere financiële producten en overheidsschuld,” vervangen door de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen”;

2° in het tweede lid worden de woorden “als de ESR-uitgaven” vervangen door de zinsnede “exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen,”;

3° aan het vierde lid wordt de volgende zin toegevoegd:

“De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van de termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 4. In artikel 4, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “begrotingsaanpassingen” vervangen door de woorden “de begrotingsaanpassing”.

Art. 5. In artikel 5 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “, 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede “, 55 tot en met 67”;
- 2° tussen de zinsnede “en 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd;
- 3° er worden een tweede, een derde en een vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De entiteiten, vermeld in het eerste lid, zijn slechts onderworpen aan de bepalingen, vermeld in het eerste lid, als het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, of het totale bedrag van hun ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen meer bedraagt dan vijf miljoen euro. Als zowel de ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen, als de ESR-uitgaven exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedragen, zijn uitsluitend artikel 42, §1, tweede lid, 1°, 2° en 4°, artikel 43, artikel 60 tot en met 65, hoofdstuk 8, artikel 80, derde lid, en artikel 110 van toepassing.

De drempel, vermeld in het tweede lid, wordt voor het eerst beoordeeld in 2022 of op het ogenblik dat een entiteit deel begint uit te maken van een van de entiteiten, vermeld in het eerste lid.

Na de eerste beoordeling in 2022, wordt om de drie jaar opnieuw beoordeeld of een entiteit als vermeld in het eerste lid, de drempel, vermeld in het tweede lid, overschrijdt. De Vlaamse Regering kan die beoordeling voor het verstrijken van die termijn van drie jaar doen als er wijzigingen zijn die een grote impact kunnen hebben op de begroting van de Vlaamse deelstaatoverheid.”.

Art. 6. In artikel 6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “, artikel 60 tot en met 65” wordt vervangen door de zinsnede “, artikel 55 tot en met 67”;
- 2° tussen de zinsnede “artikel 110” en de woorden “van toepassing” worden de woorden “van deze codex” ingevoegd.

Art. 7. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 6/1. Aan entiteiten die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid of aan entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid die niet onderworpen zijn aan alle bepalingen van deze codex omdat zowel het totale bedrag van hun ESR-ontvangsten exclusief interne verrichtingen als het totale bedrag van hun ESR-uitgaven

exclusief interne verrichtingen, vijf miljoen euro of minder bedraagt, kan de Vlaamse Regering informatieverplichtingen opleggen die nodig zijn om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen die de Europese Unie oplegt.”.

Art. 8. In artikel 8, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen de zinsnede “, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid” en de zinsnede “, overschrijdt” de zinsnede “of artikel 5, tweede lid” ingevoegd.

Art. 9. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse Regering organiseert de begroting van de ontvangsten en de uitgaven van de Vlaamse deelstaatoverheid volgens de principes van het prestatiegeïntformeerd begroten, in het licht van een meerjarig perspectief. Daarbij worden brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen gebruikt. De Vlaamse Regering bepaalt de principes waaraan de brede heroverwegingen en uitgaventoetsingen voldoen.

In het tweede lid wordt verstaan onder:

- 1° brede heroverwegingen: omstandige onderzoeken van beleid met een budgettaire impact, gericht op het aanbieden van beleidsopties voor een doelmatiger of doeltreffender beleid om mogelijke beleidskeuzes voor de toekomst van Vlaanderen op langere termijn te onderbouwen;
 - 2° uitgaventoetsingen: systematische, diepgaande en specifieke onderzoeken van uitgavencategorieën met een substantiële budgettaire impact om bij constant beleid de doeltreffendheid of doelmatigheid van het beleid te verbeteren.”;
- 2° in paragraaf 1 wordt tussen het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, en het bestaande derde lid, dat het vijfde lid wordt, een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:
- “De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten om het criterium van de uitgaven te operationaliseren, aansluitend op het preventieve luik van het stabiliteits- en groeipact.”;
- 3° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “moet een duidelijk onderscheid maken” vervangen door de woorden “maakt een duidelijk onderscheid” en worden de woorden “moet de budgettaire impact weergeven” vervangen door de woorden “geeft de budgettaire impact weer”.

Art. 10. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, wordend e woorden “de beleids- en begrotingstoelichtingen naar aanleiding van de begrotingsopmaak en -aanpassing” vervangen door de woorden “de beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsopmaak”;
- 2° in paragraaf 2 wordt het vierde lid opgeheven;
- 3° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid wordt, wordt de zin “In de beleids- en begrotingstoelichting bij de begrotingsaanpassing worden per programma en per inhoudelijk structurelement de aanwending van de kredieten en de eventuele overgedragen kredieten van het vorige begrotingsjaar vermeld.” opgeheven;

4° in paragraaf 2, vijfde lid, dat paragraaf 2, vierde lid, wordt, worden de woorden "en begrotingsaanpassing" opgeheven;

5° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

"§5. Het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting en ook het ontwerp van begrotingsaanpassing worden opgemaakt op basis van prestatie-informatie."

Art. 11. Artikel 17 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 17. §1. De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begroting op, en ook de bijbehorende algemene toelichting, beleids- en begrotingstoelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp van begrotingsaanpassing op, en ook de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet.

De algemene toelichting, vermeld in het eerste en tweede lid, bevat ten minste al de volgende elementen:

- 1° een synthese en analyse van het begrotingsbeleid;
- 2° een schets van de economische omgeving;
- 3° de evolutie van de ontvangsten en de uitgaven op geconsolideerde basis;
- 4° een toelichting bij de normnaleving;
- 5° informatie over het financiële beheer en de schuldpositie;
- 6° de stand van de uitstaande verplichtingen.

De algemene toelichting plaatst de jaarlijkse begroting in een meerjarig perspectief door ze te situeren ten opzichte van de meerjarenraming, vermeld in artikel 10, §2.

§2. De Vlaamse Regering dient de initiële begroting en de bijbehorende algemene toelichting in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement dient de Vlaamse Regering, in voorkomend geval, uiterlijk op 28 oktober het ontwerp van programmadecreet in dat bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, hoort.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement wordt de beleids- en begrotingstoelichting die hoort bij de initiële begroting, vermeld in het eerste lid, uiterlijk op 28 oktober van het jaar dat aan het begrotingsjaar voorafgaat, ter kennisgeving meegedeeld aan het Vlaams Parlement als een aanvullend stuk.

Behalve in het jaar van de verkiezing van het Vlaams Parlement, dient de Vlaamse Regering de begrotingsaanpassing, de bijbehorende algemene toelichting en, in voorkomend geval, het ontwerp van programmadecreet, in bij het Vlaams Parlement uiterlijk op 21 mei van het lopende jaar."

Art. 12. In artikel 18 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden "aanpassingen eraan" vervangen door het woord "begrotingsaanpassing";

- 2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede "eerste aangepaste begroting goed uiterlijk op 30 juni" vervangen door de zinsnede "begrotingsaanpassing goed uiterlijk op 10 juli";
- 3° in paragraaf 2 wordt het derde lid opgeheven;
- 4° in paragraaf 2, vierde lid, dat paragraaf 2, derde lid, wordt, worden de woorden "eerste aangepaste begroting" vervangen door het woord "begrotingsaanpassing".

Art. 13. In artikel 21 van hetzelfde decreet wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

"De herverdelingen van vastleggingskredieten binnen een programma of over een programma heen die vertrekken vanuit een provisioneel krediet kunnen alleen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in het libellé van dat provisionele krediet en die duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting."

Art. 14. In artikel 27 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het tweede lid opgeheven;
- 2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§1/1. De Vlaamse rechtspersonen kunnen een aanpassing van hun begroting doorvoeren.

Als de toelage van een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een dienst met afzonderlijk beheer, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een Vlaamse rechtspersoon wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een andere Vlaamse rechtspersoon, past de Vlaamse rechtspersoon haar eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan."

- 3° in paragraaf 3, eerste en tweede lid, worden de woorden "herverdelingen en aanpassingen" vervangen door de woorden "herverdelingen binnen en de aanpassingen";
- 4° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden "de herverdelingen en de aanpassingen aan de begrotingen" vervangen door de zinsnede "de herverdelingen binnen en de aanpassingen aan de begrotingen, vermeld in het eerste en tweede lid".

Art. 15. Aan artikel 34, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de volgende zin toegevoegd:

“Een subsidie kan alleen als automatische subsidie worden opgenomen in het uitgavendecreet als cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de toekenning van de subsidie en de procedure daarvoor hebben een rechtsgrond in een ander decreet dan het decreet houdende de uitgavenbegroting of in een uitvoeringsbesluit daarvan;
- 2° het decreet of een uitvoeringsbesluit daarvan, vermeld in punt 1°, legt de modaliteiten vast om de subsidie toe te kennen. Het voldoen aan die modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken;
- 3° de subsidieverstrekker heeft een engagement ten aanzien van de begunstigde om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen, los van de vereffeningskalender;
- 4° de eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Er volgt nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden.”.

Art. 16. Aan artikel 38, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, behalve in geval van onteigeningen” toegevoegd.

Art. 17. In artikel 42 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De rekening, vermeld in het eerste lid, wordt opgesteld met toepassing van de principes van het prestatiegeïnformeerd begroten.”;

- 2° er wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. De Vlaamse Regering rapporteert over de overheidsinvesteringen van de Vlaamse deelstaatsoverheid via het ontwerp van het decreet dat de rekening, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bevat.

De invulling van de definitie van de overheidsinvesteringen, vermeld in het eerste lid, gebeurt op voorstel van de Vlaamse Regering en houdt rekening met de internationale rapporteringsregels over overheidsinvesteringen.”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 44/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 44/1. De Vlaamse Regering kan een kader uitwerken om een geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening van de Vlaamse deelstaatsoverheid op te stellen.

De geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening wordt ter goedkeuring ingediend bij het Vlaams Parlement op de datum, vermeld in artikel 46, eerste lid.

In dit artikel wordt verstaan onder geconsolideerde bedrijfseconomische jaarrekening: een geconsolideerde jaarrekening die bestaat uit een balans, een resultatenrekening en een toelichting.”.

Art. 19. In artikel 47 van hetzelfde decreet wordt het woord “juli” vervangen door het woord “oktober”.

Art. 20. In artikel 50, 1°, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettair beleid”.

Art. 21. In artikel 52, §1, tweede en derde lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “kan” vervangen door het woord “voert” en wordt het woord “uitvoeren” vervangen door het woord “uit”.

Art. 22. In artikel 54, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “de financiën en de begrotingen” vervangen door de woorden “het budgettaire beleid”.

Art. 23. In artikel 61 van hetzelfde decreet worden de woorden “de ontwerpen van begroting en begrotingsaanpassing en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting” vervangen door de zinsnede “het ontwerp van begroting en de bijbehorende beleids- en begrotingstoelichting, over de begrotingsaanpassing”.

Art. 24. In artikel 62 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “en de boekhoudkundige verrichtingen” worden vervangen door de zinsnede “, de boekhoudkundige verrichtingen en de bijbehorende verantwoordingsstukken”;

2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De toegang van het Rekenhof, vermeld in het eerste lid, wordt digitaal verleend. Als de informatie waartoe toegang wordt verleend niet digitaal bestaat, wordt ze eerst gedigitaliseerd om de toegang ertoe te verlenen.”.

Art. 25. In artikel 63 van hetzelfde decreet wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“Het Rekenhof kan de aanwending van overheidsmiddelen ter plaatse controleren bij de ontvanger van die middelen, of bij de persoon aan wie de ontvanger de overheidsmiddelen heeft doorgegeven om het doel te verwezenlijken waarvoor de overheidsmiddelen zijn toegekend.”.

Art. 26. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 74/1. De toekenning van een subsidie gaat de activiteit waarop de subsidie betrekking heeft vooraf, tenzij daarvan uitdrukkelijk bij decreet of reglementaire bepaling wordt afgeweken in het subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid.

In afwijking van het eerste lid wordt een jaarlijks terugkerende subsidie uiterlijk toegekend in de loop van de eerste vier maanden van de periode waarop de subsidie betrekking heeft, tenzij de Vlaamse Regering een andersluidende beslissing neemt.

In het tweede lid wordt verstaan onder een jaarlijks terugkerende subsidie: een subsidie met dezelfde begunstigde en dezelfde effecten als een subsidie die in het vorige jaar is toegekend of verstrekt.

Als de subsidieaanvraag betrekking heeft op een activiteit die al loopt, kan de toekenning van een subsidie ten vroegste uitwerking hebben vanaf de datum waarop de subsidieaanvraag is ontvangen door de subsidieverstrekker.

Dit artikel is niet van toepassing op toelagen.”.

Art. 27. Artikel 75 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 75. Tenzij het anders is bepaald in een decreet of een reglementaire bepaling, wordt de financiële afrekening van een subsidie verricht op basis van de kosten die betrekking hebben op de gesubsidieerde activiteit.

Als de subsidieontvanger een kostenraming voor de gesubsidieerde activiteit heeft voorgelegd en voor zover de subsidie de subsidiabele kosten overtreft, kan een reserve ten laste van de subsidie worden aangelegd.

In geen geval kan een reserve worden aangelegd ten laste van een subsidie met alleen een rechtsgrond in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het eerste tot en met het derde lid zijn niet van toepassing op toelagen.

De Vlaamse Regering stelt de regels vast voor de reservevorming en de procedure voor de ex-ante- en ex-postcontrole op de aanwending van de subsidies. Ze kan daarbij ook regels bepalen om belangenvermenging tegen te gaan bij de aanwending of toekenning van subsidies.”.

Art. 28. Aan artikel 76 van hetzelfde decreet worden een tweede, derde en vierde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de Algemenebepalingenwet is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de subsidieontvanger:

- 1° die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend;
- 2° die de subsidie niet aanwendt voor de doelstellingen waarvoor zij werd verleend;
- 3° die de in artikel 76/3 bedoelde controle verhindert;
- 4° die al een subsidie ontvangt met dezelfde effecten op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.

Het tweede lid, 4°, staat cofinanciering niet in de weg waarbij verschillende actoren elk een deel van de totale kost financieren.

Er is geen verantwoording vereist, noch functioneel noch financieel, over het gebruik van statutaire lidmaatschapsbijdragen door de entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid aan intergewestelijke, intercommunautaire, nationale of internationale organisaties, tenzij het anders is bepaald bij het aangaan van het lidmaatschap.”.

Art. 29. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/1. §1. Een subsidie wordt na een periode van vijf jaar onderworpen aan een beleidsevaluatie door het inhoudelijk bevoegde beleidsdomein. Op basis van die beleidsevaluatie is er een uitdrukkelijke goedkeuring door de Vlaamse Regering nodig om de subsidie verder te zetten of bij te stellen. Een afwijkende evaluatieperiode is mogelijk voor subsidies waarvoor de Vlaamse Regering een bepaalde duur, andere dan vijf jaar, heeft vastgelegd.

Het eerste lid is niet van toepassing op de automatische subsidies, vermeld in artikel 34, §1, derde lid.

§2. Elk subsidiekader, vermeld in artikel 76/2, eerste lid, wordt per periode van vijf jaar minstens een keer onderworpen aan een beleidsevaluatie.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de beleidsevaluatie, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§4. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 stemt de periode overeen met de periode, vermeld in artikel 5, eerste lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, voor de subsidies aan lokale besturen die geen algemene financiering uitmaken.

Als er in supranationale of internationale regelgeving al een beleidsevaluatie als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2 voorzien is, kan de Vlaamse Regering afwijken van de periode van vijf jaar, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, en paragraaf 2.

§5. Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en op toelagen.

§6. Als de Vlaamse Regering in uitvoering van dit artikel optreedt in aangelegenheden die voorbehouden zijn aan de decreetgever dan legt de Vlaamse Regering het besluit ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement, ten laatste zes maanden na de goedkeuring van dit besluit.

De termijn, vermeld in het eerste lid, wordt opgeschort tijdens het parlementaire reces en bij de ontbinding van het Vlaams Parlement.”.

Art. 30. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/2. Uiterlijk bij de toekenning van een subsidie wordt door de subsidieverstrekker een duidelijk subsidiekader bepaald dat minimaal al de volgende elementen bevat:

- 1° de doelstelling en de effecten die met de subsidieverstreking worden nagestreefd;
- 2° de beschrijving en de duurtijd van de activiteit van algemeen belang waarvoor de subsidie wordt toegekend;
- 3° de indicatoren die toelaten om bij de beleidsevaluatie de subsidie inhoudelijk en financieel te evalueren;
- 4° het bedrag van de subsidie of de wijze waarop dat bedrag wordt bepaald;
- 5° de categorieën van subsidiabele en niet-subsidiabele kosten;
- 6° de subsidieontvanger of de wijze waarop de subsidieontvanger wordt bepaald;
- 7° de voorwaarden waaraan de subsidieontvanger moet voldoen;
- 8° de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend of kan worden verleend;
- 9° de rechten en plichten van de subsidieontvanger en van de subsidiërende overheid, waaronder ook het engagement van de subsidieontvanger om het belang van het gebruik van het Nederlands te erkennen bij de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten;
- 10° de voorwaarden waaronder de subsidie kan worden gewijzigd of ingetrokken;
- 11° de wijze en, in voorkomend geval, de periodiciteit van de uitbetaling van de subsidie;
- 12° de inhoudelijke en financiële verantwoording over het gebruik van de subsidie, die de subsidieontvanger moet voorleggen;
- 13° de openbaarmaking van de resultaten van de gesubsidieerde activiteiten.

Als een subsidie wordt toegekend in het kader van een oproep tot subsidieaanvragen, bevat de oproep, met behoud van de toepassing van het eerste lid, minimaal al de volgende elementen:

- 1° de selectieprocedure, met inbegrip van de ontvankelijkheidscriteria, de beoordelingscriteria en de timing voor het indienen van de voorstellen;
- 2° de openbaarmaking van de geselecteerde projecten;

- 3° de grootte van het krediet dat beschikbaar is om de oproep tot subsidieaanvragen te financieren.

De Vlaamse Regering kan de elementen, vermeld in het eerste en tweede lid, verfijnen en aanvullen.

Als de Vlaamse Regering in uitvoering van dit artikel optreedt in aangelegenheden die voorbehouden zijn aan de decreetgever dan legt de Vlaamse Regering het besluit ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement, ten laatste zes maanden na de goedkeuring van dit besluit. Die termijn wordt opgeschort tijdens het parlementaire reces en bij de ontbinding van het Vlaams Parlement.

Dit artikel is niet van toepassing op de algemene financiering van de lokale besturen en de toelagen.”.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2021, wordt een artikel 76/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 76/3. De Inspectie van Financiën of andere controlediensten die daarvoor worden aangewezen, kunnen zich tijdens een onderzoek bij een subsidieontvanger naar de aanwending van een subsidie altijd alle documenten en inlichtingen, van welke aard ook, die ze relevant achten voor dit onderzoek, laten verstrekken door de subsidieontvanger.”.

Art. 32. In artikel 103, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “beslissen om” en de woorden “risicodekking van” worden de woorden “de volledige of gedeeltelijke” ingevoegd;
- 2° tussen de woorden “risicodekking van” en de woorden “entiteiten waarop” worden de woorden “alle of bepaalde” ingevoegd.

Art. 33. In artikel 109 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;
- 2° in paragraaf 2 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan voor de diensten met afzonderlijk beheer evenwel afwijkende bepalingen over begroting en financieel beheer uitvaardigen als die bepalingen betrekking hebben op de aanwending van reservefondsen.”;

- 3° er worden een paragraaf 2/1, 2/2 en 2/3 ingevoegd, die luiden als volgt:

“§2/1. In afwijking van paragraaf 2 kunnen diensten met afzonderlijk beheer een aanpassing van de begroting doorvoeren.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begro-

ting van een andere dienst met afzonderlijk beheer, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

Als de toelage aan een dienst met afzonderlijk beheer wordt aangepast naar aanleiding van een herverdeling binnen of een aanpassing van de begroting van een Vlaamse rechtspersoon, past de betrokken dienst met afzonderlijk beheer zijn eigen begroting aan de gewijzigde toelage aan.

§2/2. In afwijking van paragraaf 2 kunnen de diensten met afzonderlijk beheer tijdens het begrotingsjaar hun ontvangsten en hun vastleggings- en vereffeningskrediet bijstellen als de oorspronkelijke of aangepaste raming van hun eigen ontvangsten niet meer accuraat is.

§2/3. De aanpassingen van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer worden ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedurele vereisten voor de aanpassingen aan de begrotingen van de diensten met afzonderlijk beheer.

De besluiten tot aanpassing van de begroting van de diensten met afzonderlijk beheer hebben slechts uitwerking nadat ze op de website van de bevoegde instantie zijn bekendgemaakt. De bekendmaking wordt ter kennisgeving meegedeeld aan het Rekenhof en het Vlaams Parlement.”;

- 4° in paragraaf 4 worden de woorden “Op het einde van het begrotingsjaar wordt” vervangen door de zinsnede “In afwijking van paragraaf 2 wordt op het einde van het begrotingsjaar”.

Art. 34. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2023, met uitzondering van:

- 1° artikel 5, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2023;
- 2° artikel 10, 5°, dat in werking treedt vanaf de werkzaamheden rond de begroting voor het begrotingsjaar 2024;
- 3° artikel 18 en 24, 1°, die in werking treden op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De begroting voor het begrotingsjaar 2023 wordt opgesteld conform hoofdstuk 2 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, zoals van kracht vanaf 1 januari 2023.

Artikel 32 heeft uitwerking met ingang van 1 februari 2022.

Artikel 33 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2020.

Brussel, 20 mei 2022.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE